

KUNSTLIJNER

1-2 en 8-9 november

**Kunstevenement op
200 locaties in Haarlem
en omstreken**

GRATIS
jubileum
nummer

40 jaar Kunstlijn: een vliegensvlugge tijdreis

40
jaar

Paul Lips

Laten we ons voorstellen dat we in de tijd kunnen reizen. Naar het jaar 1985. Dat we stiekem binnengluuren in de huiskamer aan de Pieter Wantelaan, waar belastingspec- teur Dirk Stigter Haarlemse kunstenaars ontvangt om hulp te bieden bij het invullen van de paperassen. We spelen luistervink en horen hoe bevreesd kunstenaars zijn dat de Beeldende Kunstenaars Regeling (BKR) dreigt

te worden afgeschaft. We zien hoe onder- tussen in Vishal-kringen plannen worden gesmeed om het kunstklimaat te verbete- ren. En we zien een lampje boven het hoofd van Dirk Stigter verschijnen: de Kunstlijn is geboren.

We zetten koers richting de editie van 1986 en zien hoe een dame in een bontgekleurde jas (met een zelfgefabriceerde installatie op het onderstel van een kinderwagen) een

‘kunstlijn’ trekt (met afwasbare verf) door het centrum van Haarlem. We bezoeken de Vlees- en Vishal en zien er prachtige speciale tentoonstellingen. We vernemen hoe de lo- kale bestuurders schoorvoetend het belang van de ‘atelierroute’ beginnen te erkennen, en het fenomeen ‘Kunstlijn’ laten uitgroeien tot belangwekkend evenement. Gaande- weg drinken we een glaasje Kunstlijn-wijn en luisteren naar veel te lange speeches. Onderweg genieten we van kunst op bill-

boards, speciale projecten, Kunstlijn-bruiden, kunstetages, speciale muziekkuitvoeringen en poëzie. We bladeren door edities van De Kunstlijner, wandelen langs geveltjes met kwispelende hondjes en trotseren de regen. We kopen een werk en belanden bij de editie van 2025. We concluderen tevreden: kunst maakt het leven mooier en de mensen zon- niger. Al veertig jaar grenzeloos goed, zo’n kunstevenement in de Spaarnestad.

‘Mijn vader zag hoe die Kunstlijn begon te groeien en was daar **apetrots** op’

Paul Lips

Bedenker van de Kunstlijn is de on- volprezen Dirk Stigter (1939-2011), een Inspecteur Direct Belastingen die beeldend kunstenaars jaarlijks bijstond bij het invullen van de formulieren. Dirk had liefde voor kunst en een groot hart voor kun- stenaars. Zoon Bert Stigter blikt terug.

Dirk Stigter was talloze kunste- naars in de vroege jaren tachtig al behulpzaam bij het invullen van de belastingaangifte. Dat bleef hij zijn werkzame leven onbezoldigd doen naast zijn dagelijkse werk- zaamheden. Huize Stigter aan de Pieter Wantelaan veranderde elk jaar rond maart in een zoete inval – met een huiskamer vol kunste- naars. Soms bracht er eentje zelfs een gitaar mee. Dan werd het écht gezellig.

Maar: Dirk Stigter nam altijd wel keurig de regels in acht. “Voor han- digheidjes was geen plaats. Iedere- een moest een behoorlijke admi- nistratie overleggen. Wie dat niet wilde of niet kon hielp ik niet. Ik was eigenlijk altijd bezig met kun- stenaars zakelijk een beetje op te voeden. Dat was hard nodig, want de meesten lieten het op dat gebied helemaal afweten. En daardoor lie- pen ze ook bepaalde ondernemers- aftrekken mis”, vertelde de Kunst- lijn-pionier ooit in een interview.

Zoon Bert Stigter herinnert zich die tijd nog goed. “Dirk hielp veel Haarlemse kunstenaars in die ja- ren met het invullen van hun be- lastingaangifte. Soms kreeg hij daar iets voor, een flesje wijn of een kunstwerkje, maar dat maakte hem eigenlijk allemaal niet zoveel uit. Hij was goed op de hoogte van het feit dat kunstenaars in die tijd amper hun hoofd boven water kon- den houden en dat ze er vaak een ander baantje naast moesten doen om nog iets bij te verdienen. In die tijd dreigde de Beeldende Kunste-

naars Regeling (BKR) afgeschaft te worden, dus hij voelde dat al goed aan. Het ging hem vooral ook om de gezelligheid, het sociale aspect. Hij hooftde er eigenlijk niks voor te hebben.

Rechtbank

Hij had ook klanten in bijvoorbeeld Leiden en Dordrecht. Dus toen heeft hij een soort bedrijfje opge- richt zodat hij zijn reiskosten kon aftrekken. Hij kon dan onkosten aftrekken, dus het was meer een fiscaal slimmigheidje. Dat-ie er zelf niet bij in hooftde te schieten. Toch kon die belastingaangifte van kunstenaars best nog ingewikkeld zijn. Mijn vader schrok er niet voor terug om voor kunstenaars naar de rechtbank te gaan als hij het niet eens was met een beslissing van de Belastingdienst. Hij kon dat doen omdat hij op zijn achtenvijftigste al met pensioen was, dus er was geen sprake van dubbele petten.”

Op latere leeftijd diende de ziekte Alzheimer zich bij Dirk Stigter aan en was hij minder in staat kun- stenaars bij te staan. Hoewel hij op zijn achtentiende al het ouderlijk huis uit was, herinnert Bert zich de beginjaren van de Kunstlijn nog wel. “Het was toen nog één week- end, en dat werd dan afgesloten met een gezamenlijke maaltijd in De Vishal op de Grote Markt. “Ik heb die maaltijd een paar jaar ver- zorgd, dat was leuk. Maar op een gegeven moment ben je dat dan wel ontgroeid. Mijn vader heeft in die jaren natuurlijk gezien hoe die Kunstlijn begon te groeien en was daar apetrots op. Want er waren ook een hoop kunstenaars die bij- voorbeeld bij het Frans Hals Mu- seum of bij de Hallen niet aan de bak kwamen maar zich juist wel tijdens de Kunstlijn konden profile- ren. Mijn pa was zelf trouwens een enorme liefhebber. Hij verzamelde heel veel, met name werken op pa- pier. De liefde voor kunst heb ik wel van hem geërfd, maar een verza- melaar ben ik niet.”

Kunstlijn-bedenker Dirk Stigter

40 jaar Kunstlijn Haarlem: ‘Een geniaal initiatief’

Els Hoekstra en Jan Kuys

Paul Lips

Jan Kuys (journalist) en Els Hoek- stra (beeldend kunstenaar) maak- ten de start van de Kunstlijn in 1985 nabij mee. Jan als stadsver- slaggever (en later chef-stadsver- dactie en chef-kunstredactie) voor Haarlems Dagblad en Els als afge- studeerd kunstenaar bij Ateliers ‘63 en deelnemer aan de Kunst- lijn. Op tafel te Aerdenhout heeft het echtpaar foto’s, krantenknip- sels en Kunstlijners (de kranten- bijlage) uitgesteld.

De talrijke herinneringen worden vermengd met een soort ‘Max Geheugentrainer’: namen van betrokkenen zijn meestal niet meteen paraat maar komen lang- zaam weer bovendrijven. Namen als Dirk Stigter, Harry Swaak, Her- man Geerdink, Sjoerd Buisman.

Wat helpt is het fraaie boek ‘Oer- kracht, inspiratiebronnen van Els Hoekstra’ (2017) dat Jan over het beeldhouwwerk van zijn eega schreef, maar waarin tevens een sfeerschets met veel interviews te vinden is over het kunstklimaat in Haarlem en omstreken.

Jan: “Een tijdsbeeld, bedoeld als een overzicht van de ontwikkeling van het werk van Els. Gaandeweg echter sprak ik steeds meer be- trokkenen (zoals journalisten en kunstkopers) en die wilde ik er óók allemaal in hebben, haha. Het liep

uit de klauwen en zo werd het dat tijdsbeeld.

Het begin van de Kunstlijn, dat was een geniaal initiatief. Want als je als kunstenaar bekend wil worden dan zijn er zó weinig kanalen. Dan ben je afhankelijk van kranten of advertenties. Het is lastig om naar buiten te treden, zeker in de jaren tachtig.”

Els: “Je had wel de Gemeentean- kopen en de Beeldende Kunste- naars Regeling (BKR), en de op- leiding Ateliers ‘63. Het was voor kunstenaars niet makkelijk om het hoofd boven water te houden. Zelf had ik er ook allerlei baantjes naast, ik gaf bijvoorbeeld rondlei- dingen in het Frans Hals Museum en Teylers Museum. De Belasting- dienst ging bij mij de bonnetjes van al mijn materiaal-aankopen controleren: “Hoeveel tubetjes verf heb je hier mee gekocht, en hoe- veel schilderijen heb je daar dan mee gemaakt? En waar zijn die schilderijen dan? Zelfs de prullen- bak werd aan een controle onder- worpen. Nou já zeg.”

Appeltaart

Hoewel de Kunstlijn in het eerste jaar nog min of meer kleinschalig begon, herinneren zowel Jan als Els zich de ongekende explosie van creativiteit in de jaren die volgden. Els exposeerde bijvoorbeeld in De Vleeshal (wat toen nog mogelijk was), op landgoed Beekestijn en

op landgoed Elswout. Ook thuis in Aerdenhout was er jaarlijks open huis met grote belangstelling. “Dan serveerde Jan versgebakken appeltaart uit”, zegt Els met een brede lach.

De laatste jaren zijn Els en Jan vooral Kunstlijn-bezoekers ge- worden. “We hebben nu eindelijk de kans om overal te gaan kijken. Kunst Centrum Haarlem is dan een mooi vertrekpunt.”

Hilarisch is een passage in het Kunstlijn-jubileumboek (uit 2010) waarin gastcurator Lennaert Nijgh in zijn eigen HD-column de vloer aanveegt met Jan Kuys. Kuys had in zijn zijn verslag de (door Nijgh sa- mengestelde) keuze-expositie in de Vleeshal als ‘een allegaartje’ omschreven. ‘Een uiterst knorrig stukje proza’ van Jan, vond de bril- jante tekstdichter. Saillant detail: de opening van die bewuste ten- toonstelling was zeer succesvol en drukbezocht.

Terugblikkend beschouwen Kuys en Hoekstra dat begin van de Kunstlijn als het begin van een nieuwe richting. “De drempel van een nieuw artistiek tijdperk. Juist dán gebeurt er van alles. Dat begin van de Kunstlijn zong natuurlijk al min of meer rond in de kringen van De Vishal, met ook betrokkenen als Ben Glas en André Gouw. Maar het échte idee kwam van Dirk Stigter.”

Grenzeloze tijd

De eerste kunstenaar die ik sprak over het thema ‘Grenzeloos’ liet zich direct ontvallen ‘wat een kut-thema’. Ik schrok me rot. Haar woorden waren klip en klaar. ‘Grenzeloos is eindeloos gemis van een verloren geliefde, de verklo- ting in de wereld, de oorlog in de Oekraïne en in Gaza. Wat een rotthema.’

Ik twijfelde of we de juiste keuze hadden gemaakt.

Met een kleine frons, en ook een lichte zucht, hoorde ik haar zeggen: ‘maar natuurlijk staat grenzeloos ook voor mateloos veel moois. Mooie kunst, endless-love, creatieve verwondering en lange vriendschappen.’

Precies. Kunst is grenzeloos. Het kan schuren, geeft plezier, maakt je blij en kun je eindeloos doen genieten. Maar kun je ook iets takken-lelijk vinden, of je hebt er associaties mee als ‘kan mijn kleine zusje ook’ zoals ooit een Haarlemse muzikant zong. Het thema Grenzeloos past wat mij betreft perfect bij 40 jaar Kunstlijn.

Kunst is tijdloos,mateloos, onbe- grensd, onmetelijk, onbeperkt, oneindig, eeuwigdurend, gigan- tisch, onafzienbaar, vrij, uniek, onbelemmerd en uitbundig. Na enkele weken spraken we elkaar weer en was er toch een mooi idee (en een aantal beelden) ontstaan voor een tentoonstel- ling rond het thema ‘Grenzeloos’. Gelukkig. Het had wat geworstel

foto: Nora Vrba

gekost, maar dan krijg je ook wat. Plots zei ze: ‘jeetje ik hoor dat je gaat verhuizen? Ga je Haarlem verlaten?’, klonk het vol ongelooft. Ja, ik vind het retespannend om mijn grens te verleggen. Ik ga na dertig jaar, vertrekken uit het Haarlemse. De liefde achterna. Hoe mooi is dat.

En daarmee ga ik het stokje van de Kunstlijn overdragen aan een nieuwe directie. Niet één maar twee nieuwe directieleden. Ook dat is een avontuur en uitdaging, maar weet dat het frisse nieuwe energie zal geven. Genoeg hier- over, tijd om deze krant door te bladeren.

Grenzeloos en mateloos laven aan kunst kijken. Bij ruim 200 kunste- naars door de hele stad, in de hele regio.

Ik wens jullie veel Grenzeloos kijk- én koopplezier.

Marie-Thérèse Meijs
Directeur Kunstlijn Haarlem

Officiële Opening Kunstlijn 2025 met **HuiskamerGeluk**

HuiskamerGeluk zorgt al 25 jaar overall voor gezellige feestjes: bij openingen, kunstroutes, wijkfeesten of thuis in de huiskamer. De muziek gaat van Italiaanse filmmuziek tot Franse ballades, en van jazz/blues tot meezingers zoals ‘Brandend Zand’. Met Tineke op accordeon, Joseph op klarinet, Gerda op tenorsax, Kees op sousafoon en Franc op trompet.

Vrijdagavond 31 oktober

Opening met Diana van Loenen en Huis- kamerGeluk
Inloop 19.30 u.
Aanvang 20.00 u.
Locatie: Kunst Centrum Haarlem
Ged. Oude Gracht 117-121, Haarlem

Team Kunstlijn 2025

V.l.n.r.: Ellen van Dalsem, Paul Lips, Truus Jacob-van Rijn, Annelies Veeze, Yvonne Haven, Marie-Thérèse Meijs, Mila Joling, Ilse van der Weide, Nora Vrba.

Wie vallen er in de **prijzen**?

Tijdens de jaarlijkse Kunstlijn zijn er twee prijzen te verdienen: de Joke Breemouer Kunstlijn Prijs en de Kinderjury Prijs. De prijzen zijn in het leven geroepen om waar- dering uit te spreken voor kunste- naars die zich op bijzondere wijze onderscheiden.

De Joke Breemouer Kunstlijn Prijs is vernoemd naar de vrouw die ruim dertig jaar inspirerend lei- ding gaf aan de organisatie. Voor de Kinderjury Prijs mogen kinde- ren beide weekenden stemmen op hun favoriete kunstwerk. De winnaars worden in het zonnetje

gezet met een solo-tentoonstelling op de bovenverdieping van Kunst Centrum Haarlem (JBKP) en in Het Kleinste Museum van Haarlem (KJP, in de vitrine van KCH). Tijdens de editie van 2024 waren Florence Marceau-Lafleur (JBKP) en Liat Azulay (KJP) de winnaars.

De uitreiking van beide prijzen is op vrijdag 14 november 2025 in Kunst Centrum Haarlem, Gedemp- te Oude Gracht 117-121. Inloop 16.30 u. Uitreiking om 17.15 uur. Aansluitend heffen we het glas.

Kinderjury Prijs-winnares Liat Azulay

Colofon

De Kunstlijner

Vrijwilligersteam Kunstlijn: Marie-Thérèse Meijs, Ellen van Dalsem, Mila Joling, Yvonne Haven, Ilse van der Weide, Annelies Veeze, Truus Jacob-van Rijn, Nora Vrba, Debbie Saul, Quirien Bertels, Marc Elsendoorn, Gerard Zonneveld, Paul Lips
Logo Kunstlijn Haarlem: Rogier Polman
Grafische vormgeving: Marc Elsendoorn – Publishonline.nl
Database/website: Annelies Veeze
Relatiebeheer: Gerard Zonneveld
Social media: Truus Jacob-van Rijn, Nora Vrba

Vrijwilligersteam Kunstlijn:

Vrijwilligersteam Kunstlijn: Marie-Thérèse Meijs, Ellen van Dalsem, Mila Joling, Yvonne Haven, Ilse van der Weide, Annelies Veeze, Truus Jacob-van Rijn, Nora Vrba, Debbie Saul, Quirien Bertels, Marc Elsendoorn, Gerard Zonneveld, Paul Lips

Met speciale dank aan:

Provinciehuis Noord-Holland, gemeente Haarlem, gemeente Heemstede, gemeente Velsen, Kunst Centrum Haarlem, Cultuurstimuleringsfonds, Haarlem Marketing, stadsglossy HRLM, Sociëteit Vereniging, Haarlems Dagblad/Jmuiders Courant.

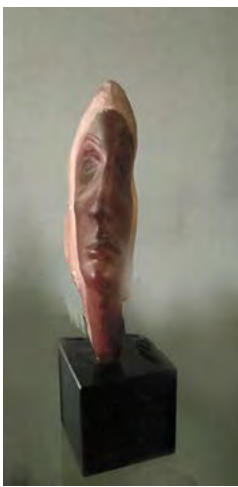
Marieke Adrichem 172

Nesreen Alfaroukh 1

Erna Anema 2

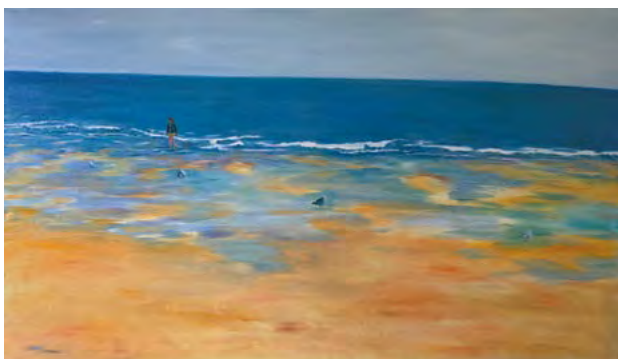
Tine Appelman 3

Jessica Assmann 4

Liat Azulay 5

Bernadette van Baarsen 173

Michèle Baudet 6

Dorien van Benthem 7

Tamara van den Berg 8

Willem Bergisch 9

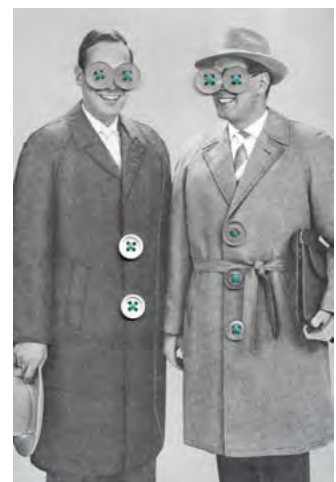
Jan Jaap Berkhout 10

Marianne Bevers 13

Pieter Berkhout 11

Merijn van Beusekom 12

Dik Bol en **Dorothe van Schagen** exposeren bij Turquoise, de gezellige huiskamer van Parkwijk

'Ik druk mijn snor', Dorothe van Schagen

Het is een restaurant, maar tegelijk ook de huiskamer van Parkwijk: Turquoise aan het Beatrixplein. Een veilige haven en knusse locatie voor zowel nieuwkomers als de langer verblijvende buurtbewoners. Tijdens de Kunstlijn is Turquoise een podium voor kunst en inspiratie. Zelfs met een heus Kunstlijn Menu. Dik Bol en Dorothe van Schagen zijn de exposanten.

Onder de titel 'Grenzeloos, werken aan een duurzame wereld' zoeken Bol en Van Schagen in hun werk naar verbinding en een leefbare toekomst. Dorothe van Schagen werkt met alledaagse voorwerpen die duizenden keren zijn aangeraakt, zoals verveerd hout en roestige onderdelen. In haar assemblages rangschikt zij deze vondsten opnieuw, waardoor nieuwe betekenissen ontstaan. Ook in haar tekeningen en schilderijen – vaak gebaseerd op landkaarten – onderzoekt ze hoe mensen en werelden met elkaar verbonden zijn.

Fotograaf Dik Bol richt zijn blik over

grenzen en kijkt met zijn camera naar grote vragen van de huidige tijd. Hij portretteerde docenten, klimaatactivisten en kunstenaars die pogingen doen veranderingen teweeg te brengen. Zijn werk is een ode aan hun veerkracht en een uitnodiging om niet stil te blijven.

Bij Stichting Turquoise kan doordeeweeks heerlijk worden geluncht, maar er zijn ook afhaal mogelijkheden. De stichting biedt ondersteuning aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De maaltijden zijn met zorg bereid en vriendelijk geprijsd. Het speciaal samengestelde Kunstlijn Menu bevat een Turkse tosti, Borek, Harira-soep en Samosa. Met als toetje Appeltaart. Kortom, één en al gezelligheid en verbinding aan het Beatrixplein.

Dorothe van Schagen en Dik Bol bij Stichting Turquoise, Beatrixplein 51-53.
Open zaterdag en zondag 1 en 2 november en 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur. Met speciaal Kunstlijn Menu. Meer informatie via www.stichtingturquoise.nl

Rogier Polman: 'Geschiedenis herschrijven met subjectieve collages'

Paul Lips

Rogier Polman is beeldend kunstenaar en vormgever. Tijdens de Kunstlijn stelt hij jaarlijks zijn atelier open. Ook is hij de ontwerper van het onvolprezen Kunstlijn logo. Dagelijks is hij in zijn atelier te vinden, vaak 's avonds ook nog. "De open ateliers tijdens de Kunstlijn vind ik eigenlijk het mooist. Omdat ik hier vrij centraal zit heb ik altijd wel aanloop. Verkopen doe ik ook goed."

"Ik ben collagist. Ik probeer geschiedenis te herschrijven op een subjectieve manier. Vooral ten aanzien van herinneringen. Dat doe ik met behulp van verzameld materiaal vanaf mijn geboortjaar tot 1970. Vaak zwart-wit. Ik heb hier ook heel veel mappen vol materiaal. Foto's, prenten, kranten, artikelen enzovoort. Soms zie je in mijn kunstwerken teksten: gedichten, verhalen. Voor die gedichten maak ik gebruik van a.i. (artificial intelligence). Teksten die niet kunnen voer ik in in een a.i.-programma en daar schrijf ik dan gedichten mee. Zoals 'Wie riep hoera op mosterdjam na nuttiging van ochtendcrème'. In zulke regels komen dan niet bestaande woorden. Het is geabstraheerd taalgebruik en het betekent niks. In feite is het geluk. Maar je krijgt er wel een soort beeld bij."

"Ik heb heel veel collecties. Veel afbeeldingen van machines. Of een

Rogier Polman heeft ontelbare collecties.

doos vol 'cartes de visites'. Dat zijn foto's van mensen die ooit hebben bestaan, maar waarvan niemand meer weet wie het zijn. En hier zie je bijvoorbeeld een doos lepeltjes met opdruk. Ik heb ook duizenden eigen tekeningen waarvan ik uitgesneden delen dan weer in hele oude boeken bewaar. Als jij terugdenkt aan je vroege jeugd toen je zo'n jaar of zes, zeven was. Dan heb je daar beeld bij, maar dat is niet tastbaar. Vaak nog een fotootje, verder niets. Dat is het principe van kwantummechanica. Zegt het begrip 'Schrödingers-kat' jou iets? Iets kan zowel bestaan als niet bestaan. Die foto is bekend, dus die bestaat. Maar... die mensen zijn er niet meer. Dus het enige bewijs dat ik heb is die

Open Atelier Rogier Polman.
Lange Wijngaardstraat 20, Haarlem.

Geopend op 1 en 2 november van 11.00 tot 17.00 uur.

RUIMTE voor kunst
IN OOST
6 t/m 26 november

Wandel van de Koepel naar de Pladellastraat langs kunst van de Kapsalon

POP UP MUSEUM
Zomerkade 115

open za-zo van 13.00-17.00

KAP SALON

SLACHTHUIS BUURT 37PK Gemeente Haarlem FONDS VOOR CULTUUR PARTICIPATIE

DAG-VOGELS 2
de boekvogels
NIEUW!

Rogier Cornelisse bij Boekhandel Blokker

vrijdag 31 oktober om 16 uur: feestelijke **boekpresentatie** en signeersessie

de **expositie** met de originele tekeningen uit het boek is te zien van 1 t/m 8 november iedere dag tijdens openingstijden (ook op zondag 2 november van 11 -17)

reserveer nu alvast je exemplaar op boekhandelblokker.nl (ISBN 9789083333670)

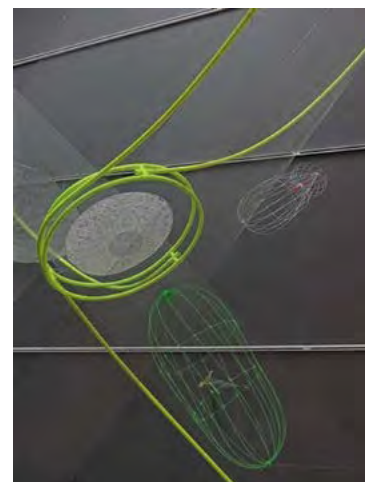
Marja van Bezu **174**Jacqueline Bieze **14**Veerle Blaauw **15**Maartje Blans **16**Sylvia Blickman **17**Flip Boeree **18**Dik Bol **19**Bert Boon **20**Marion Boon **21**Peter van Borssum Waalkes **22**Arjan Bosch **23**Hans Bossmann **24**Margreet Bouman **25**Christel Bouwmeester-Wassenaar **26**Dik Box **175**

foto: Christilde Klein

Peter van Borssum Waalkes: ‘Toeschouwers raken mijn beelden graag aan’

Meta van der Meijden

Het werk van Peter is heel divers, het zijn wel voornamelijk beelden. “Ik heb van alles uitgetoetst met hout, steen en samengestelde werken. Ik voel me het meest comfortabel bij het weghalen van materiaal om zo vorm te creëren.” Het zijn abstracte vormen, figuratieve en alles daar tussen in. De beeldhouwer heeft een voorkeur voor de vrouwelijke vorm, zoals de soepele, vloeiende lijnen en volumes. “De suggestie van beweging is ook belangrijk in mijn werk, bijvoorbeeld een romp die iets wijkt. De sierlijkheid van vrouwelijke vormen past mooi bij beweging.” Toeschouwers vinden zijn beelden toegankelijk en aanraakbaar, ze willen ze graag aanraken, volgens Peter. “Dat mag ook. Het is een extra dimensie, het hoort bij mijn beelden. Ik nodig mensen zelfs uit mijn werk te betasten. Je kan je lang afvragen

of een oppervlak glad is, zodra je het aanraakt is dat gelijk duidelijk. Door te voelen merk je ook of een vlak vloeiend doorloopt. Als ik vastloopt sluit ik mijn ogen en betast de vorm, dan weet ik direct waar het fout zit.” De kunstenaar werkt meestal op twee verschillende manieren. Hij laat zich leiden door de vorm van het materiaal en komt zo meer intuïtief tot een beeld, of hij werkt een vorm of idee uit dat in zijn hoofd zit. “Inspiratie haal ik uit de natuur, de mens, steden en architectuur.” Tijdens de Kunstlijn toont hij een collectie van houten en stenen beelden veelal geïnspireerd door de Zuid-Spaanse cultuur van Romani, Gitano's, stieren, stierenvechters en flamenco.

Fotogalerie de Gang,
Grote Houtstraat 43, Haarlem.
Peter van Borssum Waalkes
exposeert 1, 2, 8 en 9 november
van 10.00 tot 17.00 uur.

Grenzeloze verbondenheid

Meta van der Meijden

In provinciehuis Paviljoen Welgelegen is de tentoonstelling **DIS | CONNECTIE** te zien. Vijf kunstenaars tonen hun ruimtelijk werk met als thema de verbinding tussen werelden, materialen, mensen, generaties en herkomst. Zowel zichtbaar als onzichtbaar, intern als extern, energetisch en filosofisch. “Connectie vormt hierbij steeds het uitgangspunt”, aldus curator Michèle Baudet.

Volgens Baudet verdrinken mensen in de chaos en ellende in de wereld van nu en voelen zij zich vaak onveilig. “Connectie, verbinding en worteling is wat we het meest nodig hebben.” Met de tentoonstelling wil de curator een positieve en krachtige boodschap overbrengen. “De werken gaan over de grenzeloze verbondenheid tussen alles en iedereen. Zonder weg te kijken van de schaduwzijde wil ik de nadruk leggen op wat hoop geeft en ons verbindt.” Ze liet zich mede inspireren door de Griekse god Hermes, de boodschapper van de goden, wiens beeltenis de bezoeker bij de ingang van Paviljoen Welgelegen verwelkomt. Ook vond zij inspiratie in zijn mythische evenknie Hermes Trismegistus, “die symbool staat voor de eenheid en verbondenheid der dingen”.

Eén van de vijf kunstenaars is Sonja Cabalt. Zij onderzoekt met haar werk de schoonheid en kwetsbaarheid van de natuur. Ze heeft een

‘Rawlings’, Claus-Pierre Leinenbach

fascinatie voor wat vaak onzichtbaar blijft. Haar organische sculpturen en installaties verwijzen naar het onbekende leven om ons heen. Tara-Eva Kuijpers Wentink creëert abstracte, amorfe vormen die verwijzen naar de innerlijke, lichamelijke structuren van zowel het menselijk lichaam als de plantenwereld.

Kijkend naar het menselijk functioneren, probeert Ada Leenheer te ontrafelen waar ze getuige van is. Ze ziet chaos, warboel en fragmenten. Met haar tekeningen, collages en installaties doet ze verslag van haar inzichten. Claus-Pierre Leinenbach onderzoekt in zijn werk de spanning tussen ogenschijnlijke tegenpolen: het harde en het zachte, het weerbarstige en het kwetsbare. Hij werkt met ijzer en nylon met elk hun eigen fysieke

eigenschappen, maar die in combinatie een samenspel aangaan. Michèle Baudet geeft met eenvoudige materialen als ijzerdraad en lood én met het gebruik van licht, op schetsmatige en grafische wijze vorm aan complexe menselijke verhoudingen, emoties en afkomst. De werken van de vijf kunstenaars vormen samen een indrukwekkende groepstentoonstelling met beelden en ander ruimtelijk werk.

Paviljoen Welgelegen,
Dreef 3 in Haarlem.
Open: zaterdag 1 november van 11.00 tot 17.00 uur en zondag 2 november van 12.00 tot 17.00 uur. Tentoonstelling loopt van 17 oktober t/m 9 januari 2026. Opening: zaterdag 1 november 11.00 uur in de Statenzaal.

PODIA HEEMSTEDE

PODIA HEEMSTEDE FELICITEERT KUNSTLIJN MET DE 40E EDITIE!

Wanneer zien we jou in Heemstede? Bekijk hier onze agenda:

PODIAHEEMSTEDE.NL

Stadsklooster Haarlem

Bekijk de activiteitenagenda op: stadskloosterhaarlem.nl

“Mijn schrijfmomenten zijn de lichtpuntjes in mijn leven.”
– Mirella

Zen.nl

www.zen.nl/Haarlem

Vicky Brinkmann 27

Vera Bruggeman 176

Rob van Bruggen 28

Jeannette de Bruin 29

Peter Brunsmann 30

Floor de Bruyn Kops 177

Fjodor Buis 198

Lottie Buit 31

Riëtte Butôt 32

Michel Campfens 33

Violaine Chapallaz 34

Belinda Claushuis 35

Rogier Cornelisse 178

Annemieke Couzy 199

Marleen Dalhuijsen 36

Design door @Pienisdepineut

Black Box

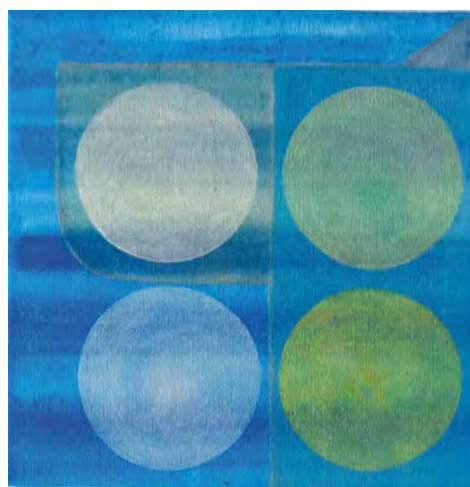
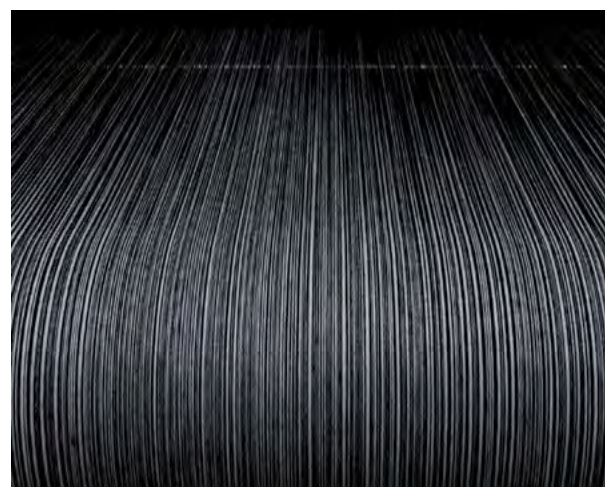
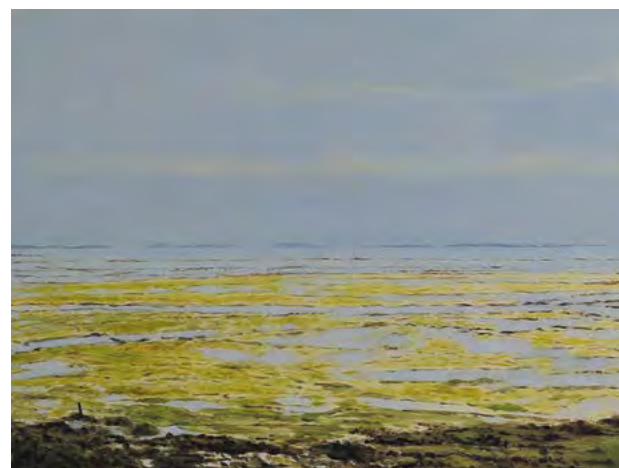
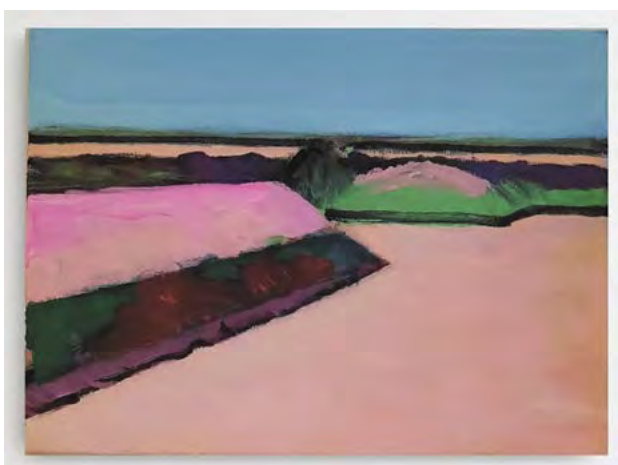
Karien Beijers
Marjan Jaspers
Jules Kockelkoren
Joanne Luijmes
Pien de Vries
Lucas Hoeber
Suzanne de Wit
Giene Steenman
Joris August Verdonkschot

HET HOOFDKANTOOR

Open Atelier

Jeannette de Bruin	Harry van der Toolen	Willem Hamers
Peter Brunsmann	Marianne Dijkstra	Ninet Kaijser
Erica Huber	Marja Ploeger	Ada Leenheer
Ruud Zweypfenning	Liesbeth Jimmink	Peet Verrijn Stuart
Yvonne Zomerdijk	Jaap Binnema	ATELIER 21
	Carlos Porras Arroya	Els Moes / BLEND PROJECTS
	Grafisch Atelier Haarlem	De Schilderkantine
	Mona van Vlijmen	STUDIO JAN WILLEM VAN RIEL

Het Hoofdkantoor
Waarderweg 78, 2031 BP Haarlem
12 november en
8-9 november
Vrij parkeren

Patrick Deen **37**Lizan van Dijk **38**Marie-Thérèse Dijkman **179**Marianne Dijkstra **39**Rosemarijn Dissen **200**Ingrid Donkelaar **40**Caroline Doornenbal **41**Emma van Drongelen **42**Frank Drost **180**Monique Dukker **43**Ineke van Eden-Bijvank **44**Harm van Ee **45**Jeroen Effern **181**Eveline van der Eijk **46**E Erkin **47**

Lijntje neemt de kinderen aan de hand tijdens de **KinderKunstlijn**

Wie op jonge leeftijd met kunst in aanraking komt ontwikkelt een bredere blik op de wereld. Kunst is voor iedereen. De KinderKunstlijn is de Kunstlijn voor kinderen tussen 4 en 12 jaar tijdens het eerste Kunstlijn-weekend. Doel: op een speelse manier kunst kunnen beleven en zelf maken. Met kijk en doe-opdrachten plus een programma van workshops waarin kinderen (veelal onder begeleiding van een professional) zelf kunst kunnen maken.

De KinderKunstlijn onstond in 2018 naar een idee van Janneke Vens. Janneke coördineerde de eerste twee edities, vervolgens nam Marion Reulen het stokje over en sinds 2025 is Ilse van der Weide coördinator van de KinderKunstlijn. Ze is docent Beeldende Vorming en heeft haar eigen creatieve atelier 'De Kunstweide' in de Schagchelstraat in Haarlem. Daar geeft ze creatieve workshops aan uiteenlopende groepen: tekenen, schilderen, boetseren. In haar lessen integreert ze kunst en techniek, met een vleugje verwondering en oog voor het kleine.

Bij aankomst op een KinderKunstlijn-locatie krijgen kinderen een programma-overzicht en vrolijke opdrachtkaarten aan een keycord dat om de nek gedragen kan worden: de kijk- en doe-kaarten. Met deze kaarten neemt mascotte Lijntje hen aan de hand langs alle musea, ateliers en galeries met speciale kinderactiviteiten. Ilse: "Belangrijk weetje: op elke locatie zijn andere kaarten te krijgen, extra leuk dus om ze allemaal te verzamelen en je eigen KinderKunstlijn-collectie compleet te maken. Op vertoon van de opdrachtkaarten zijn de locaties gratis toegankelijk voor de kinderen en hun begeleiders."

Bij het Verwey Museum Haarlem aan het Groot Heiligland bijvoorbeeld is er een kaart met daarop een kleurrijk Frans landschap, geschilderd

Ilse van der Weide

door Frans Strunk. "De kinderen mogen het bewuste schilderij op de locatie gaan zoeken en worden uitgedaagd om zich een droomland-schap voor te stellen. En in het Frans Hals Museum kunnen ze een selfie maken verkleed als schutter, of een schilderij maken in de stijl van Coba Ritsema."

Locaties KinderKunstlijn (alleen 1 en 2 november): Kunst Centrum Haarlem, Frans Hals Museum, ABC Architectuurcentrum, Verwey Museum, De Kloostergangen, Grafisch Atelier en Hoofdkantoor, Noord-Hollands Archief, de Egelantier en verhalenrefpunt De Volharding (Paul Krugerkade).

foto: Nora Viba

1-2 NOV
2025

Samen gaan we leuke dingen ontdekken tijdens de KinderKunstlijn

Hoi Ik ben Lijntje :)

KINDER KUNST LIJN

KIJK

DOE

The purpose of Art
KUNSTENAARSVERENIGING KZOD

Galerie De Waag, Spaarne 30 rood

Tijdens de Kunstlijn geopend van 11:00 tot 17:00 uur

Werk van exposanten tijdens de Kunstlijn in Galerie De Waag

Annet van der Vlucht

Siona Snel

Olga van der Klooster

Astrid Keijser

Deze KZOD-leden doen mee aan de Kunstlijn:

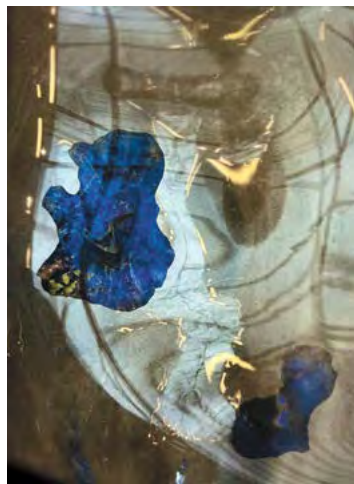
Bernadette van Baarsen
Marieke van Adrichem
Marja van Bezu
Robert van Bruggen
Lizan van Dijk
Marie-Thérèse Dijkman
Frank Drost
Monique Dukker
Josee Gouda
Griet Halbertsma
Emilie Jansen
Astrid Keijser
Olga van der Klooster
Joke Kokkelkoren
Ada Kors
Luna Meis
Saskia Minoli
Maria Niessen
Maurice Ploem
Jacqueline van Rosmalen
Dakmar Scholten
Siona Snel
Afke Spaargaren
Mark Thatcher
Connie Vlasveld
Otie van Vloten
Annet van der Vlucht
Rosita van Wingerden
Geek Zwetsloot

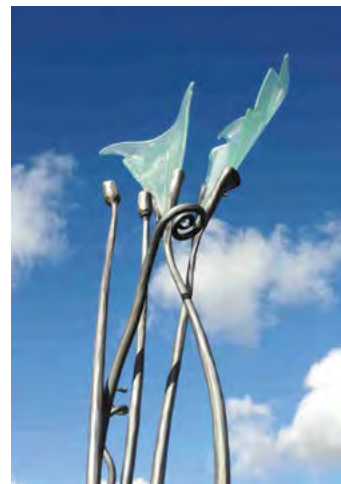
GALERIE SPW59

Spaarnwouderstraat 59 – 2011AB Haarlem
06 - 13187587 / galerie.spw59@upcmail.nl

KUNSTLIJNWEEEKENDEN 1-2 én 8-9 NOVEMBER
GEOPEND VAN 11.00 – 17.00 UUR

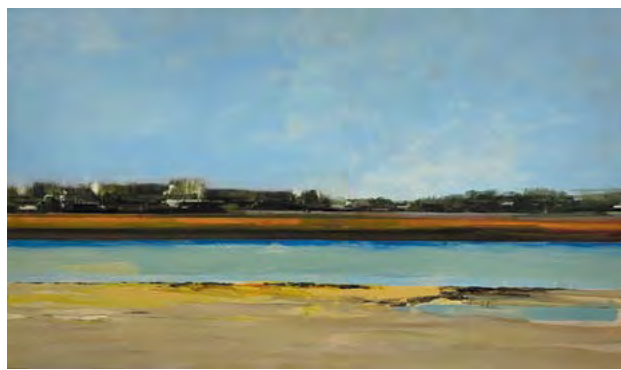
Marguerite Feld 48

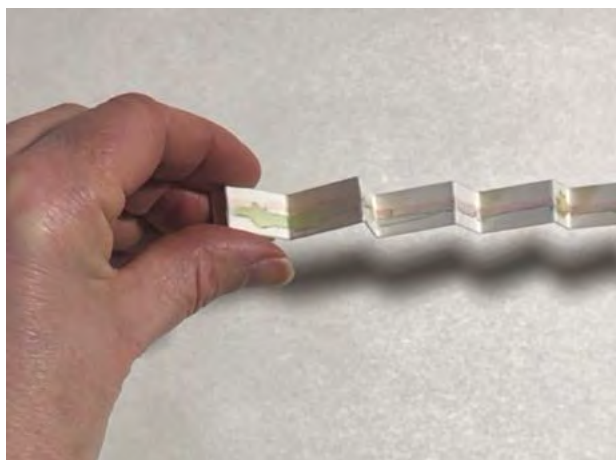
Ron Felix 49

Hans Peter Föllmi 50

Helmuth van Galen 51

Margriet Gehrels 52

Jeanet Gem 53

Sabina van Gils-Tischler 54

Josee Gouda 201

Martine Goulmy 55

Simone de Groot 56

Griet Halbertsma 57

Fook Hali 58

Liselore Halink 59

Willem Hamers 60

Eveline Hardeman 182

foto: Christilde Klein

Maria Niessen: 'De reflectie en transparantie van glas fascineert mij'

Meta van der Meijden

Maria Niessen maakt voornamelijk glazen objecten. Glas vindt ze intrigerend, het heeft volgens haar verrassende aspecten zoals reflectie en transparantie. "Doordat glas transparant is, zie je soms meer dan van te voren gepland. Ook zijn er onverwachts reflecties door de vorm of verstoringen in het glas. Dat kan zowel positief als negatief uitpakken." De breekbaarheid van het glas vormt voor Maria een extra uitdaging. Ze experimenteert op speelse wijze met de verschillende technieken van glasbewerking, zoals glasblazen, casten, gieten, fusion en diverse koude technieken. "Ik schilder niet op glas, maar maak er vormen mee. Ik gebruik weinig kleur. Als ik al kleur gebruik, dan is het er maar één en geen felle kleur. De techniek van glasbewerking is interessant én spannend. Bij het

blazen van een vorm weet je niet hoe het uitpakt. Het kleurverloop is eveneens niet geheel te beheersen." Ze laat zich inspireren door thema's als verbinding, contrast, blokken of natuur, en probeert de hoofdzaak van zo'n thema in glas weer te geven. "Mijn werk oogt minimalistisch, het gaat terug tot de essentie van vorm of materiaal." Tijdens de Kunstlijn toont ze werk geïnspireerd op historische bouwwerken in Peru, oude Romeinse wegen en kapotgereden trottoirs. Het beeld van strak tegen elkaar liggende blokken, kantelende vlakken, afgeronde stenen en het ritme van scheven blokken is uitgangspunt voor veel van haar objecten van glas en keramiek.

Maria Niessen exposeert 1 en 2 november van 11.00 tot 17.00 uur in De Luifel, Herenweg 96, Heemstede.

'Reus Cajanus wilde vliegen'

Meta van der Meijden

Op de oproep van het Kunstlijn-team om een hedendaagse tegenhanger van de reus Cajanus te verbeelden, reageerden diverse kunstenaars. Tekenaar Rogier Cornelisse kwam als winnaar uit de bus. Tijdens de Kunstlijnweek-enden hangt zijn interpretatie, een vogel, naast het levensgrote portret van Daniel Cajanus aan de wand in de Kloostergangen.

foto: Christilde Klein

len." Al bijna zes jaar tekent Rogier iedere dag een vogeltje met daar- onder een toepasselijke tekst. Zijn vogels hebben menselijke trekken en emoties. "Mijn tekeningen gaan over de zin van het bestaan, maar dan op een luchtige manier."

Rogier wil de reus van Haarlem "vervogen", hem portretteren als vogel. "Een mens van twee meter veertig met vleugels, een grote gele snavel en lange vogelpoten. Als een zacht en licht absurd te- genbeeld én als verbeelding van de diepste wens van Cajanus zelf."

"De open call was een try-out," meent Kunstlijncurator Mila Joling. De oproep is echter zo goed ontvangen dat het team volgend jaar iets soortgelijks wil organiseren. "We ontvingen de meest uiteenlopende reacties. De kandida- ten hebben veel aandacht aan de opdracht besteed. Zo'n open call

stimuleert kunstenaars om met nieuw werk te komen. Dat is een fijne bijkomstigheid. We hadden een viertal punten opgesteld waar de inzending op werd beoordeeld: de kwaliteit van het werk (of concept), de zeggingskracht, de relatie tot Cajanus en de relatie tot het Kunstlijn-thema grenzeloos."

De kunstenaar is blij dat hij de open call gewonnen heeft. "Het is natuurlijk fantastisch om in De Kloostergangen naast Cajanus mijn portret tentoon te mogen stellen. Ook heb ik nog niet eerder zo'n grote tekening gemaakt van drie meter bij anderhalf."

De Kloostergangen, Grote Markt 2, Haarlem. Open: 1 en 2 november van 11.00 tot 17.00 uur. Het werk van Rogier is te zien op werkdagen tot 21 november.

1 november 2025 t/m 4 januari 2026

pas de limites
Frans Strunk
Wendy Tjalma

kunstlijn Haarlem

verwey
museum
haarlem

Richard Hartskeerl 61

Yvonne Haven 62

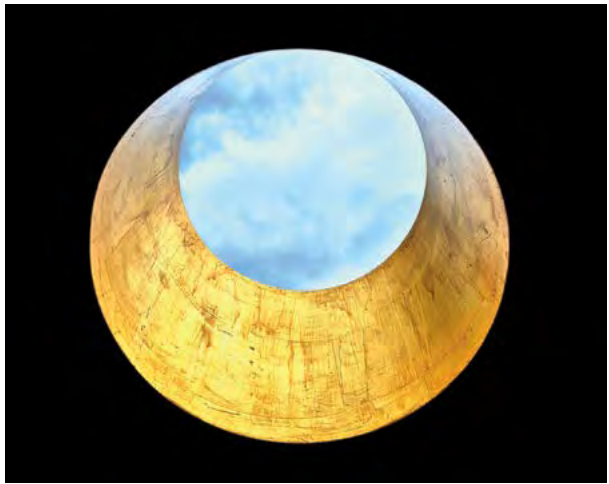
Marieke van Heck 63

Roberto Helder 64

Herman van den Heuvel 65

Alexa Hillen 66

Renée van der Hulst 67

Floris Hurts 68

Ben Imhoff 69

Emilie Jansen 70

Sjak Janssen 70

Marjan Jaspers 71

Liesbeth Jimmink 72

Mila Joling 73

Sanne Kabalt 74

ins blaue hinein

marissa evers wandreliëfs
joris verdonkschot bronzen beelden

expositie 1/2 8/9 NOV 2025

HENK

barteljorisstraat 13
haarlem

VISSI d'arte producties
foto's hans vissers

Ninet Kaijser 75

Klaas Kamphuis 76

Soonhwa Kang 77

Astrid Keijser 78

Marion Kieft 79

Anouk De Kleermaeker 80

Christilde Klein 81

Olga van der Klooster 82

Feike Kloostra 203

Jules Kockelkoren 83

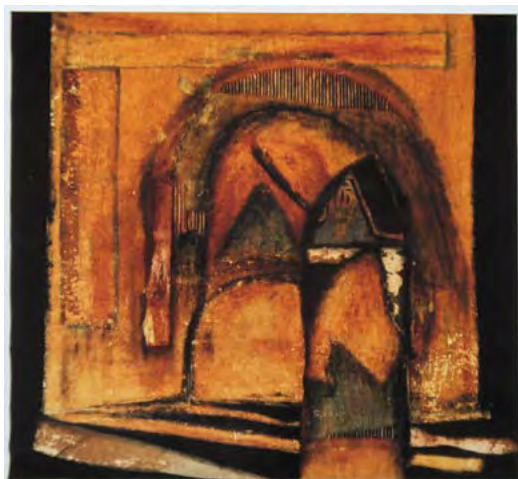
Joke Kockelkoren 84

Freddie van Koningsveld 85

Laura Koomen 86

Beppie Kooreman 87

Gert-Jan Kooren 88

Jan van Wensveen: creatieve doe-het-zelver en Kunstlijn-betrokkene van het eerste uur

Paul Lips

Jan van Wensveen is een veelzijdig kunstenaar en krasse knar van negentig lentes. Hij was jaren actief als coördinator en verbinder binnen de Kunstlijn, in jaren dat dit soort functie-omschrijvingen nog niet als zodanig werden benoemd. Jan ontwierp Kunstlijn-posters, een vroege versie van een logo, wijnetiketten en tekende met de hand zelfs de oerversie van de plattegrond. Daarnaast is hij nog steeds deelnemer, dit jaar in **Sociëteit Vereniging aan de Zijlweg** en **Het Seinwezen aan de Kinderhuissingel**.

Jan van Wensveen vestigde zich in 1965 als zelfstandig kunstenaar. De wens om 'méér inspraak' ging rond in creatieve kringen. De gerenommeerde vereniging Kunst Zij Ons Doel werd als te oudbakken ervaren, dus met een groepje aanstormende rebellen vormde Van Wensveen een club onder de titel De Rode Stip. Om zich jaren later uiteindelijk toch bij KZOD aan te sluiten. Nu is hij er erelid.

Jan van Wensveen ontpopte zich begin jaren zeventig als wijkkunstenaar en nam plaats in de gemeenteraad voor de PvdA. Hij bewoog zich in alle geledingen van het Haarlemse culturele en sociale leven. Jan kreeg dingen voor elkaar en dat zong rond in de stad.

Het was dan ook niet onlogisch dat Kunstlijn-bedenker Dirk Stigter (ook actief binnen de PvdA) Jan van Wensveen vroeg om voorzitter van de Kunstlijn te worden. Jan werd de regelaar. "De geestdrift onder de Haarlemse kunstenaars was die eerste jaren enorm. De Kunstlijn bruipte. De sfeer had iets anarchistisch en dat was voor die tijd prima. Je moet dingen niet teveel willen structureren."

Joke Breemouwer werd door Van Wensveen gevraagd om als 'artistiek coördinator' te fungeren. Dit zou uitgroeien tot een succes van ruim dertig jaar waarin Joke de Kunstlijn-scepter zwaaide. Het waren mooie tijden vol prachtige projecten. Jan: "Als kunstenaars deden we alles zelf. We ontwierpen de posters, flyers, etiketten. Ook een heel 'muppie'-project (billboards door het centrum). Kijk hier, die plattegrond. Die tekende ik toen gewoon nog met de hand, haha."

'In de beginjaren was de Kunstlijn niet goed georganiseerd maar het liep als een trein'

40
jaar

Paul Lips

Joke Breemouwer was dertig jaar directeur van Kunstlijn Haarlem. Ze nam afscheid in 2024, maar is nog steeds actief als adviseur. Haar persoonlijke voorkeur gaat uit naar moderne, eigentijdse kunst. In het oplepen van sappige anekdotes heeft ze geen trek. Liever vertelt ze over de uitstraling die de Kunstlijn heeft.

"In de beginjaren van de Kunstlijn werd ik door Jan van Wensveen gevraagd als artistiek coördinator en later hadden we een duo-voorzitterschap. Ik had daarvoor tien jaar in Duitsland gewoond en als kunstenaar gewerkt, waar ik betrokken was bij de lokale kunstscene.

Bij de Kunstlijn voelde ik een beetje de magie die ik daarvoor ook in Duitsland had ervaren. De sfeer in dat kunstenaarsdorp schuurde ook een beetje tegen anarchie aan. Dat was dus ook in die beginjaren van de Kunstlijn zo. Het was niet goed georganiseerd maar het liep als een trein.

Dat kwam ook omdat al die Kunstlijn-kunstenaars van alles deden. Die waren niet te beroerd om aan te pakken. Nieuwe ideeën, Haarlem opschudden, want dat was hard nodig.

Het aspect van publiciteit moet je niet onderschatten. Door de intense samenwerking met Haarlems Dagblad zijn we groot geworden. Zo ontstond in de jaren negentig de eerste versie van de Kunstlijn-bijlage waarvoor we eerst zelf nog advertenties gingen werven.

Toen wij een tentoonstelling hadden in de benedenruimte van De Vleeshal kregen wij een recensie van kunstverslaggever Aart van der Kuyl. Dolblij waren we. Het lezerspubliek was in de begintijd groot. Hoe dat nu is, daar heb ik geen beeld van.

Als organisatie van de Kunstlijn bied je een platform en worden kunstenaars bijgestaan bij hun ondernemers-

Joke Breemouwer en Jan van Wensveen (archieffoto)

schap. Voor mij gaat het niet altijd om de beste kunstenaars - maar het gaat over energie, chemie en emotie die erachter zit. Dat geldt ook voor de samenstelling van Team Kunstlijn. Kunstlijn is een evenement met landelijke allure. Die allure mag wat mij betreft behouden blijven."

STOKED ATELIER

VAN OOSTEN DE BRUIJNSTRAAT 64
WWW.STOKEDHAARLEM.NL

BUURTS 37PK

Ben jij tussen de 17 en 23 jaar en ben je op zoek naar een creatieve setting of atelier ruimte? Neem dan contact met ons op en kom even langs!

Athenaeum Boekhandel helpt je kijken

Kom voor de nieuwste kunstboeken naar Athenaeum Haarlem, alle dagen van de Kunstlijn geopend!

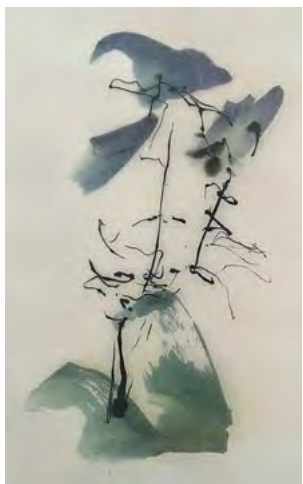
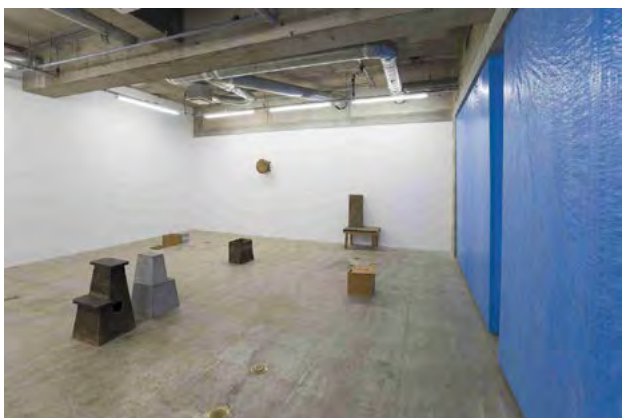
A B

Athenaeum Haarlem

boeken | tijdschriften | kaarten | kranten

athenaeum.nl

Scheltema | Van Rossum | Het Martyrium
Athenaeum Boekhandel Spui & Nieuwscentrum | Zuidooost | Haarlem

Ada Kors **89**Dick Kreuger **90**Gyda Kropff **204**Tanja Kuipéri **92**Brecht Langhout **93**Ada Leenheer **94**Kees van Leeuwen **95**Martine Lemmens **183**Mathilde Loerts **96**Ine van Loon **97**Joanne Luijmes **98**Janneke Makkink **99**Andrew March **100**Esther te Marvelde-Eggermont **101**Bert Maurits **205**

Uitgelicht: Installatiekunst met Dik Box, Joanne Luijmes en Kees van Leeuwen

Dik Box: 'Natuur en politiek als inspiratie'

Meta van der Meijden

Zijn werk is tweedelig. Hij maakt installaties met een politieke context en daarnaast creëert hij mobiles en kinetische objecten zonder specifieke betekenis. "Ook wel concrete kunst genoemd. Je kijkt ernaar, het is wat het is." Deze objecten zijn gebaseerd op bewegingen in de natuur, zoals een bloem die langzaam opengaat en weer sluit. Het object beweegt of ontvouwt zich en zakt weer ineen. "De spanning zit in de traagheid van de beweging." Zijn installaties bevatten een duidelijke politieke boodschap. "Het leven bestaat niet alleen uit concrete zaken, maar ook uit emoties. Ik vind het interessant om beiden in mijn kunst te verwerken. Een tijdje terug heb ik in een cel in De Koepel in Haarlem geëxposeerd. De installatie verbeelde een mens in een veel te klein bootje. Het werk heeft meerdere achtergronden. We zijn langzamerhand bezig onze aarde te vernietigen. We zien de natuur als een gebruiksvoorwerp en hebben er geen respect en waardering voor. Ik maak me zorgen om alle oorlogen die aan de gang zijn, de zeespiegel die stijgt. Waar gaat het heen met de wereld? Het gaat me niet om mijzelf, maar om mijn kinderen

foto: Christhilde Klein

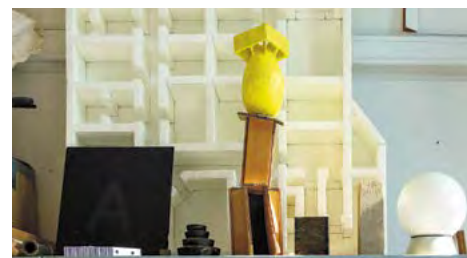
en kleinkinderen. Zij zullen hier straks de negatieve gevolgen van ervaren." Zijn werk bevindt zich op het snijvlak van kunst, techniek en zintuiglijke ervaring. Hij werkt intuïtief en onderzoekend, ook wat betreft materiaalgebruik. "Proefondervindelijk ervaar ik wat ik ermee kan. In mijn werk experimenteer ik ook vaak met fluorescerende pigmenten om het immateriële te benadrukken en de ruimtelijkheid te vergroten. Als kunstenaar ben ik altijd bezig met onderzoek naar de mogelijkheden van vormgeving en beeldende kunst. De afgelopen jaren heb ik meerdere grote installaties, mobiles en kinetische objecten gemaakt, aangestuurd door wind of een motor. De werken zijn nu gereed om geëxposeerd te worden. Tijdens de Kunstlijnweekenden organiseer ik rondleidingen in mijn presentatieruimte en atelier."

Het werk van Dik Box is tijdens de Kunstlijn te zien in zijn atelier en presentatieruimte, Oude Kruisweg 78, Cruquius (Haarlemmermeer) en in de Vishal, Grote Markt 20 in Haarlem.

Kees van Leeuwen: 'Atoombunkers en museumzalen fascineren mij'

Meta van der Meijden

Kees van Leeuwen is overgevoelig voor prikkels en ervaart ruimte op een andere manier dan de meeste mensen. Hij ziet alles driedimensionaal, hij ziet zelfs de ruimte achter de ruimtes. "Met mijn objecten vorm ik de ruimte en speel met de interactie tussen de toeschouwer en mijn sculpturen. Ik kijk naar ruimte en hoe die mensen beïnvloedt. Het interesseert me hoe objecten daarin ervaren worden. Dat wil ik laten zien in mijn werk. Daarnaast probeer ik ook mijn eigen beleving van ruimte te verbeelden." Als kind al had Kees een fascinatie voor ruimte en wilde eigenlijk architect worden. Vanwege mijn zware dyslexie kan hij niet lezen en schrijven, een carrière als architect zat er niet in. "Mijn werk is een manier om te communiceren met de wereld. Zo kan ik mijn gedachten, niet op papier, maar in vormen zichtbaar maken." Volgens Kees hebben alle ruimtes een bepaalde functie. Mensen kunnen een ruimte 'lezen' en bedenken waar die voor dient. "Ik vind het interessant om daarmee te experimenteren. Atoombunkers en museumzalen fascineren mij enorm, ruimtes afgesloten van de buitenwereld. Een muse-

umruimte, een white cube is ontwikkeld om een neutrale plek te zijn waar het gaat om de tentoongestelde werken. Dit soort ruimtes zijn erg prettig voor mij gezien mijn gevoeligheid. Ik kan er mijn gedachten projecteren zonder invloed van buitenaf." De eerste keer dat hij in Haarlem de atoombunker onder het provinciehuis bezocht, was dat gevoel van isolement nog extremer. Hij voelde gelijk dat dit de ultieme plek is om kunst te tonen. "Mijn installaties bestaan uit, gecreëerde, liminale ruimtes, ze werken vaak bevreemdend. Ik zoek er materialen bij om een bepaalde intentie te verbeelden. Als je binnenloopt vraag je je af waar je bent beland en waar de plek toe dient. Veel mensen krijgen er een ongemakkelijk gevoel bij, dat doe ik met opzet. Pas dan gaan toeschouwers echt kijken naar de ruimte en de details, en kan ik ze laten zien hoe ik ruimte ervaar."

Het werk van Kees van Leeuwen is tijdens de Kunstlijn te zien in het ABC Architectuurcentrum, Groot Heiligland 47 in Haarlem en in het Rosenstock-Huessy Huis, Hagestraat 10 in Haarlem.

Joanne Luijmes: 'Kunst helpt me om mijn wereld te ordenen'

Meta van der Meijden

Al haar hele leven neemt Joanne Luijmes kleuren waar bij tekst, getallen en tijd. Dit verschijnsel heet synesthesie. Ze heeft daar geen last van. Sterker nog, ze gebruikt het om emoties, herinneringen en gebeurtenissen te onthouden en te plaatsen. "In mijn hoofd heb ik een soort wereldbeeld van eilanden met verschillende kleuren die met elkaar verbonden zijn via routes. Het leven verandert de hele tijd, dus dat beeld wijzigt ook. Ik ben constant aan het rangschikken in mijn hoofd. Het autonoom werken als kunstenaar in combinatie met mijn associatieve geest gaf me aanvankelijk veel chaos.

Ik ben daarom gaan archiveren, het ordenen van onderwerpen en kleuren is hét thema in mijn kunst." Haar synesthesie helpt Joan-

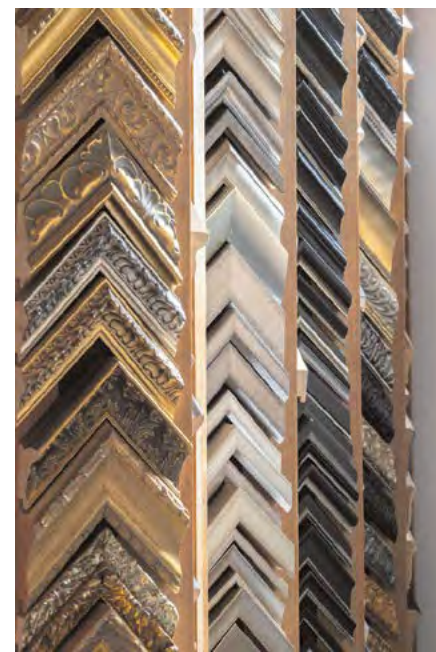
ne daarbij. Ze geeft emoties, het verleden en het heden een kleur. Blauw, rood, geel, wit, zwart en goud zijn bijzondere kleuren voor haar. "Om ze zo goed mogelijk in mijn werk weer te geven, onderzoek ik wat verf doet op verschillende materialen als vilt en dun vlies.

Ik probeer kleuren een plek te geven in een soort plattegrond, een weergave van mijn geest." Momenteel werkt ze met name met dun vliesmateriaal. Na het verven, scheurt ze de vliezen en legt ze over elkaar heen, zo ontstaat er dieptewerking. "Ik versterk of verzwak de kleuren door met verschillende lagen vlies te werken. Het zijn kleuren die ik van tevoren niet heb kunnen bedenken, dat houdt het maakproces voor mij spannend. Hierbij speelt intuïtie een grote rol." Haar werk gaat over universele onderwerpen waar iedereen over nadenkt, zoals sterfelijkheid, depressie, schoonheid, geluk en het ouderschap. Bij elk onderwerp komen associaties, herinneringen en kleuren op. "Ik probeer ze te vatten en op een plek te zetten binnen het geheel. Wat ik ook belangrijk vind is 'het verschil van hetzelfde'. Ik heb een lange periode een boom gefotografeerd. Elke keer als ik naar buiten

keek zag hij er anders uit, toch was het steeds dezelfde boom. Dat had natuurlijk te maken met het veranderende licht."

Het werk van Joanne Luijmes is tijdens de Kunstlijn te zien in haar atelier (0.04) in ateliercomplex Het Hoofdkantoor, Waarderweg 78 in Haarlem.

MEER
KUNST EN LIJSTEN

Hoofdweg 661

2131 BB Hoofddorp

info@meerkunstenlijsten.nl

www.meerkunstenlijsten.nl

023 56 26 662

KUNSTUITLEEN EN LIJSTENMAKERIJ

CENTRALE LOCATIE

- L1 **Kunst Centrum Haarlem**
Gedempte Oude Gracht 117-121 •
Overzichtstentoonstelling Kunstlijn

MUSEUM

- L2 **ABC Architectuurcentrum,**
Groot Heiligland 47 •
Kunstenaar 95
- L3 **Verwey Museum Haarlem,**
Groot Heiligland 47 •
Kunstenaar 145

HISTORISCH

- L4 **De Koepel, Koepelplein 1** •
Kunstenaar 42
- L5 **De Vishal, Grote Markt 20** •
Kunstenars 42, 71, 105, 107
- L6 **Galerie De Waag, Spaarne 30 rood** •
Kunstenars 78, 82, 143, 157
- L7 **Fotostudio Burgwal, Burgwal 69** •
Kunstenars 33, 80, 121, 139, 151, 155
- L8 **Hof20, Begijnhof 20** •
Kunstenars 26, 57, 159
- L9 **Zuiderhofje, Zuiderstraat 12** •
Kunstenars 88, 158

- L10 **Provinciehuis Paviljoen Welgelegen,**
Dreef 3 •
Kunstenars 6, 94
- L11 **Rosenstock-Huessy Huis, Hagestraat 10** •
Kunstenars 4, 29, 35, 52, 74, 93, 95, 104,
106, 138, 162, 169
- L12 **Seinwezen, Kinderhuissingel 1** •
Kunstenars 48, 113, 114, 161
- L13 **Sociëteit Vereniging, Zijlweg 1** •
Kunstenars 31, 83, 134, 161, 166
- L14 **De Volharding, Paul Krugerkade 47** •
Kunstenars 2, 100, 137, 152

PUBLIEK

- L15 **De Hoofdwacht, Grote Markt 17** •
Kunstenars 46, 127, 131, 164, 165
- L16 **De Kloostergangen, Grote Markt 2** •
Kunstenars 12, 54, 77, 100, 123, 131, 178,
194
- L17 **Kunstacademie Haarlem,**
Kleine Houtweg 47 •
Kunstenars 11, 40, 42, 58, 62, 73

- L19 **Stadskunstkamer, Hoek Jacobstraat/
Raaks** •
Kunstenaar 52
- L20 **Stedelijk Gymnasium, Jacobijnestraat 24** •
Kunstenaar 91 (is verplaatst naar V&D
Gierstraat 5, De Kelder)
- L21 **Kamer van de Wethouder, Grote Markt 2** •
Kunstenaar 77
- L22 **Stichting Turquoise, Pr. Beatrixplein 51-53** •
Kunstenars 19, 130
- L23 **Gravenzaal Stadhuis, Grote Markt 2** •
Kunstenars 56, 123

GALERIE

- L24 **Fotogalerie De Gang, Grote Houtstraat 43** •
Kunstenars 17, 22, 53
- L25 **Galerie BHAMD!, Grote Houtstraat 116** •
Kunstenars 18, 62
- L26 **Galerie Art de Zout,**
Grote Houtstraat 125 + 131 •
Kunstenars 10, 28, 41, 43, 67, 108, 112
- L27 **Galerie SPW59, Spaarnwouderstraat 59** •
Kunstenars 66, 97, 116

ATELIERCOMPLEX

- L28 **37PK + Studio37, Groot Heiligland 37** •
Kunstenars 41, 113, 126
- L29 **Ateliercomplex,**
Gedempte Voldersgracht 22 •
Kunstenars 51, 135
- L30 **Ateliercomplex, Korte Gierstraat 4a** •
Kunstenars 76, 79
- L31 **Ateliercomplex, Groot Heiligland 27** •
Kunstenars 36, 103, 125
- L32 **Ateliercomplex De Greiner,**
Voorhelmstraat 23-25 •
Kunstenars 13, 50, 137, 147
- L33 **Ateliercomplex Groot Heiligland,**
Groot Heiligland 47a (ingang oude poort) •
Kunstenars 54, 69, 149
- L34 **Ateliercomplex Het Hoofdkantoor,**
Waarderweg 78 •
Kunstenars 29, 30, 39, 60, 71, 72, 75, 83,
94, 98, 117, 137, 142, 152, 166
- L35 **Cultuurhuis Klein Heiligland,**
Klein Heiligland 84 •
Kunstenars 63, 64, 70, 101, 133, 148, 170
- L36 **De Egelantier, Gasthuisvest 47** •
Kunstenars 12, 21, 68, 102, 115, 147, 156
- L37 **Huis van Klei, Donkere Spaarne 28a zwart** •
Kunstenars 99, 160
- L38 **IJzeratelier, Wateringweg 36** •
Kunstenars 49, 89, 150
- L39 **Kunst ruimte De Keuken,**
Nieuw Heiligland 9 •
Kunstenars 25, 129
- L40 **Nieuwe Vide, Energieplein 69** •
Expositie
- L41 **Open atelier, Donkere Spaarne 28** •
Kunstenars 2, 81
- L42 **Photo.Space, Leidsestraat 78** •
Kunstenars 20, 85
- L43 **Woongroep Lavendelstraat 14-64** •
Kunstenars 74, 80 en 147

WINKEL

- L44 **Van Duivenboden Interieur,**
Gedempte Oude Gracht 90-94 •
Kunstenars 132, 154

KINDERKUNSTLIJN (alleen 1e wknd)

- L1 **Kunst Centrum Haarlem,**
Gedempte Oude Gracht 117-121 •
- L2 **ABC Architectuurcentrum,**
Groot Heiligland 47 •
- L3 **Verwey Museum Haarlem,**
Groot Heiligland 47 •
- L14 **De Volharding, Paul Krugerkade 47** •
- L16 **De Kloostergangen, Grote Markt 2** •
- L33 **Ateliercomplex Het Hoofdkantoor,**
Waarderweg 78 •
- L35 **De Egelantier, Gasthuisvest 47** •
- L45 **Noord-Hollands Archief, Jansstraat 40** •
- L46 **Frans Hals museum, Groot Heiligland 62** •

DEELNEMERS

- 1 **Nesreen Alfaroukh,** Schagchelstraat 28 •
- 2 **Erna Anema,** L14, L41 •
- 3 **Tine Appelman,** Zomervaat 176 •
- 4 **Jessica Assmann,** L11 •
- 5 **Liat Azulay,**
Kennemerplein 16 (Haarlem Station) •

- 6 **Michèle Baudet,** L10 •
- 7 **Dorien van Benthem,**
Gedempte Oude Gracht 91 •
- 8 **Tamara van den Berg,** Leidseplein 13A •
- 9 **Willem Bergisch,** Spaarnwouderstraat 118
(De Kromme Gevel) •
- 10 **Jan Jaap Berkhout,** L26 •
- 11 **Pieter Berkhout,** L17 •
- 12 **Merijn van Beusekom,** L16, L36 •
- 13 **Marianne Bevers,** L32 •
- 14 **Jacqueline Bieze,** Nieuwe Raamstraat 11 •
- 15 **Veerle Blaauw,** Zijlstraat 43 •
- 16 **Maartje Blans,** Nijverheidsweg 27B 0001 •
- 17 **Sylvia Blickman,** Nieuwe Kruisstraat 7 •
- 18 **Flip Boeree,** L25 •
- 19 **Dik Bol,** L22 •
- 20 **Bert Boon,** L42 •
- 21 **Marion Boon,** L36 •
- 22 **Peter van Borssum Waalkes,** L24 •
- 23 **Arjan Bosch,** Lange Herenstraat 24
(De Tussenruimte) •
- 24 **Hans Bossmann,** Hagestraat 7 •
- 25 **Margreet Bouman,** L39 •
- 26 **Christel Bouwmeester-Wassenaar,** L8 •
- 27 **Vicky Brinkmann,** Oosterduinweg 9 •
- 28 **Rob van Bruggen,** L26 •
- 29 **Jeannette de Bruin,** L11, L34 •
- 30 **Peter Brunsmann,** L34 •
- 31 **Lottie Buit,** L13 •
- 32 **Riëtte Butôt,** Rozenprielstraat 40 •
- 33 **Michel Campfens,** L7 •
- 34 **Violaine Chapallaz,**
Jan Nieuwenhuijzenstraat 25B •
- 35 **Belinda Claushuis,** L11 •
- 36 **Marleen Dalhuijsen,** L31 •
- 37 **Patrick Deen,** Frankestraat 47 •
- 38 **Lizan van Dijk,** Doelstraat 25 •
- 39 **Marianne Dijkstra,** L34 •
- 40 **Ingrid Donkelaar,** L17 •
- 41 **Caroline Doornenbal,** L26, L28 •
- 42 **Emma van Drongelen,** L4, L5, L17 •
- 43 **Monique Dukker,** L26 •
- 44 **Ineke van Eden-Bijvank,**
Bakenessergracht 50 •
- 45 **Harm van Ee,** Linschotenstraat 23 •
- 46 **Eveline van der Eijk,** L15 •
- 47 **E Erkin,** Klein Heiligland 64 •
- 48 **Marguerite Feld,** L12 •
- 49 **Ron Felix,** L38 •
- 50 **Hans Peter Föllmi,** L32 •
- 51 **Helmuth van Galen,** L29 •
- 52 **Margriet Gehrels,** L11, L19 •
- 53 **Jeanet Gem,** L24 •
- 54 **Sabina van Gils-Tischler,** L16, L33 •
- 55 **Martine Goulmy,** Klein Heiligland 37 •
- 56 **Simone de Groot,** L23 •
- 57 **Griet Halbertsma,** L8, L46 •
- 58 **Fook Hali,** L17, Kunstacademie
Vondelweg 74 zwart •
- 59 **Lislore Halink,** Spaarnwouderstraat 76 •
- 60 **Willem Hamers,** L34 •
- 61 **Richard Hartskeerl,** Houtmanpad 8A •
- 62 **Yvonne Haven,** L17, L25 •
- 63 **Marieke van Heck,** L35 •
- 64 **Roberto Helder,** L35 •
- 65 **Herman van den Heuvel,**
Duvenvoordestraat 106 •
- 66 **Alexa Hillen,** L27 •
- 67 **Renée van der Hulst,** L26 •
- 68 **Floris Hurts,** L36 •
- 69 **Ben Imhoff,** L33 •
- 70 **Siak Janssen,** Brouwersplein 9 •
- 71 **Marjan Jaspers,** L5, L34 •
- 72 **Liesbeth Jimmink,** L34 •
- 73 **Mila Joling,** L17 •
- 74 **Sanne Kabalt,** L11, L43,
Lavendelstraat 34 •
- 75 **Ninet Kaijser,** L34 •
- 76 **Klaas Kamphuis,** L30
- 77 **Soonhwa Kang,** L16, L21 •
- 78 **Astrid Keijser,** L6 •
- 79 **Marion Kieft,** L30 •
- 80 **Anouk De Kleermaeker,** L7, L32, L43,
Lavendelstraat 24-64 •
- 81 **Christhilde Klein,** L41 •
- 82 **Olga van der Klooster,** L6 •
- 83 **Jules Kockelkoren,** L13, L34 •
- 84 **Joke Kockelkoren,** Nieuwe Kerkplein 4 •
- 85 **Freddie van Koningsveld,** L42 •
- 86 **Laura Koomen,** Nieuwe Groenmarkt 20 •
- 87 **Bepie Kooreman,** Spaarnwouderstraat
124 (Naaiatelier Haarlem) •
- 88 **Gert-Jan Kooren,** L9 •
- 89 **Ada Kors,** L38 •
- 90 **Dick Kreuger,** Pijnboomstraat 17 •
- 91 **Marcella Kuiper,** L20 •
- 92 **Tanja Kuipéri,** Spaarnwouderstraat 112 •
- 93 **Brecht Langhout,** L11 •
- 94 **Ada Leenheer,** L10, L34 •
- 95 **Kees van Leeuwen,** L2, L11 •

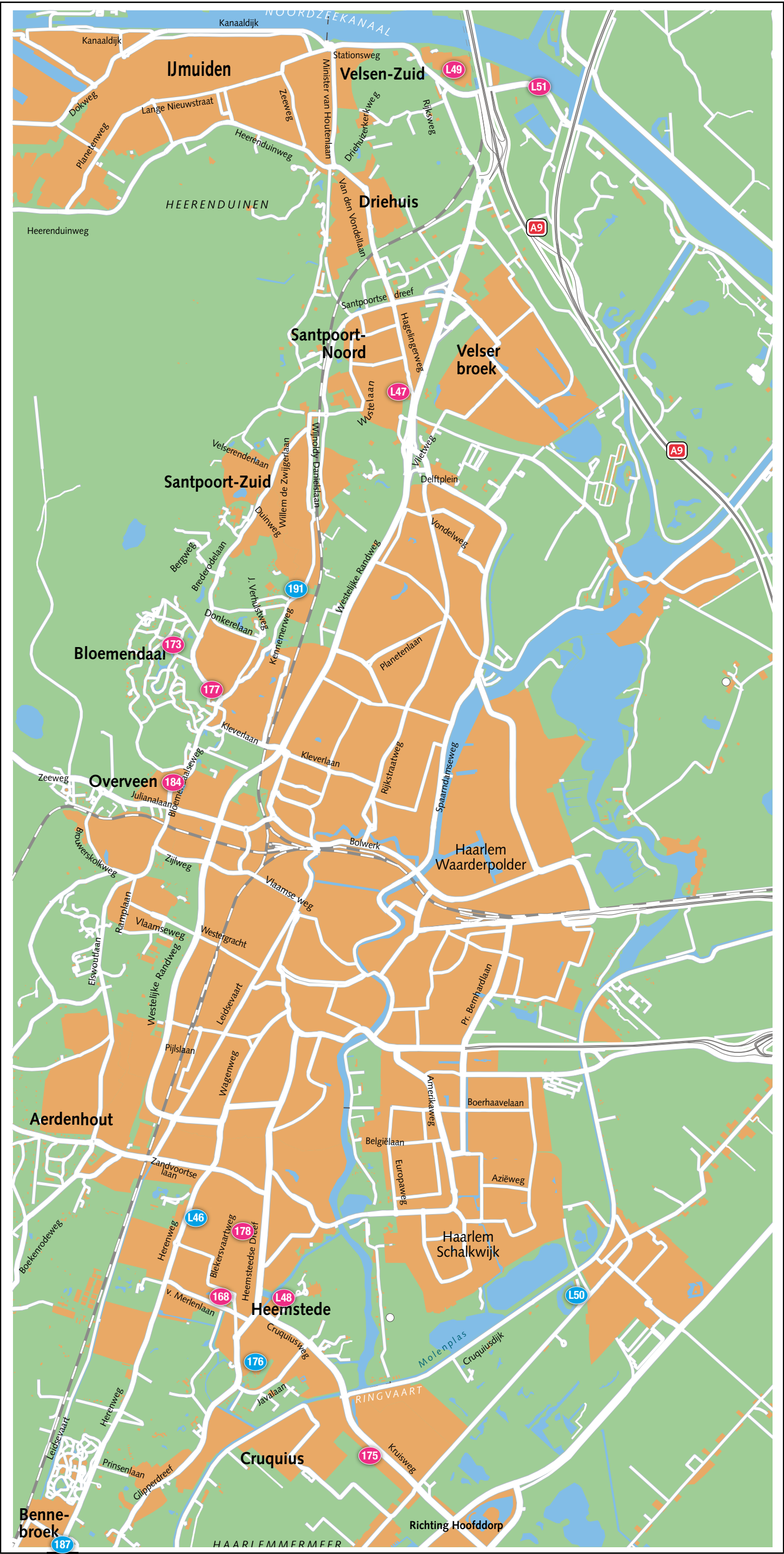
- 96 **Mathilde Loerts,**
Bakenessergracht 1 en 11 •
- 97 **Ine van Loon,** L27 •
- 98 **Joanne Luijmes,** L34 •
- 99 **Janneke Makkink,** L37 •
- 100 **Andrew March,** L16 •, Kampersingel 44a •
- 101 **Esther te Marvelde-Eggermont,** L35 •
- 102 **Anke van der Meer,** L36 •
- 103 **Rosanne van der Meer,** L31 •
- 104 **Jet Meijers,** L11 •
- 105 **Lucienne van der Mijle,** L5 •
- 106 **Saskia Minoli,** L11 •
- 107 **Els Moes,** L14 •
- 108 **Neeltje Mooring,** L26,
Spaarnwouderstraat 74 •
- 109 **Bram Mous,**
Kleine Houtstraat 73-Z (The Harlem Club) •
- 110 **Peter Mulder,** Wolstraat 4 •
- 111 **Hans Frans Mulleners,** Krocht 10C •
- 112 **Adriana Nakata,** L26 •
- 113 **Rosa Navarro,** L12, L28 •
- 114 **Stance Oonk,** L12 •
- 115 **Madeleine Oosterbaan,** L36 •
- 116 **Daria Platova,** L27 •
- 117 **Marja Ploeger,** L34 •
- 118 **Maurice Ploem,** Grote Houtstraat 144 •
- 119 **Pauline Poeze,** Witte Herenstraat 24 •
- 120 **Rogier Polman,** Lange Wijngaardstraat 20 •
- 121 **Inga Powilleit,** L7 •
- 122 **Mathilde Renes,** Jansstraat 33 •
- 123 **Imara Reuling,** L16 •
- 124 **Gigja Reynisdóttir,** Poortstraat 11 •
- 125 **Lies Rollmann,** L31 •
- 126 **Angeline Rood,** L28 •
- 127 **Anouk Rosenhart,** L15 •
- 128 **Daan Ruijter,** Spaarnwouderstraat 74 •
- 129 **Ronald Ruseler,** L39 •
- 130 **Dorothe van Schagen,** L22 •
- 131 **Esther Schnerr,** L15, L16 •
- 132 **Ella Scholtens,** L44 •
- 133 **Martijntje van Schooten,** L35 •
- 134 **Kees Schouten,** L13 •
- 135 **Joop Schrotenboer,** L29 •
- 136 **Marlies Schultheis,** Gierstraat 12 •
- 137 **Tonneke Sengers,** L14, L32, L34 •
- 138 **Willemien Spook,** L11 •
- 139 **Karen Steenwinkel en Jolanda de
Meester,** L7 •
- 140 **Dominiek Steinmeijer,**
Schagchelstraat 11 (Henny Soesbergen) •
- 141 **Henny Stevers,** Nieuwe Groenmarkt 10 •
- 142 **Marco Reyter Stoker,** L34 •
- 143 **Mark Thatcher,** L6 •
- 144 **Annemarie Timmer,** Raamsingel 14K •
- 145 **Wendy Tjalma,** L3 •
- 146 **Olga Udalova,** Wagenweg 1
(Galerie Chez Freddy art & design) •
- 147 **Menno Veenendaal,** L34, L36, L43 •
- 148 **Annelies Veeze,** L35 •
- 149 **Gerard Veldman,** L33 •
- 150 **Liedeke Veninga,** L38 •
- 151 **Joris Verdonkschot,**
Barteljorisstraat 13 (Henk) •
- 152 **Peet Verrijn Stuart,** L14, L34 •
- 153 **Mirjam Verschoor,** Doelstraat 32 •
- 154 **Annika Versloot van der Velden,** L44 •
- 155 **Hans Viessers,** L7 •
- 156 **Connie Vlasveld,** L36 •
- 157 **Annet van der Vlugt,** L6 •
- 158 **Ellen de Vries,** L9 •
- 159 **José van Waarde,**
Barvoetestraat 4 (Wijnberghshofje) •
- 160 **Jannie van der Wel,** L37 •
- 161 **Jan van Wensveen,** L12, L13 •
- 162 **Bob Wielard,** L11 •
- 163 **Norbert Wille,**
Doelstraat 36 (Huize Regenboog) •
- 164 **Herbert Immer Willems,** L15 •
- 165 **Rosita van Wingerden-Haarsma,** L15 •
- 166 **Suzanne de Wit,** L13, L34 •
- 167 **Mino Wortel,** Duvenvoordestraat 110 •
- 168 **Paul van Zijp,** Spaarne 29F (Fort Liebrug) •
- 169 **Soek Zwamborn,** L11 •
- 170 **Elsje Zwart,** L35, Klein Heiligland 5 •
- 171 **Geek Zwetsloot,** Nieuwe Kerkplein •
- 172 **Rogier Cornelisse,** L16 •
- 173 **Otie van Vloten,** L16 •

• - 1 & 2 november

• - 1 & 2 + 8 & 9 november

• - 8 & 9 november

Disclaimer
Check voor de laatste actuele informatie
www.kunstlijnhaarlem.nl

PUBLIEK

- L46 De Luifel, Herenweg 96, Heemstede •
Kunstenaaars 57, 156, 171, 179, 186, 190
- L47 Dorpskerk, Burg. Enschedelaan 65a, Santpoort-Noord •
Kunstenaaars 174, 182, 183, 188, 192
- L48 Pomphuis, Watertoren 2, Heemstede •
Kunstenaar 194
- L49 Raadhuys voor de Kunst, Torenstraat 7, Velsen-Zuid •
Kunstenaaars 172, 185, 189, 193

ATELIERCOMPLEX

- L50 Atelier 32, Fortwachter 22, Vijfhuizen •
Kunstenaaars 180, 197
- L51 Wagenaar van Co, Genieweg 14a, Velsen-Zuid •
Kunstenaaars 181, 195, 196

DEELNEMERS

- 172 Marieke Adrichem, L49 •
173 Bernadette van Baarsen, Kerkplein 17, Bloemendaal •
174 Marja van Bezu, L47 •
175 Dik Box, Oude Kruisweg 78, Cruquius •
176 Vera Bruggeman, Voorweg 49 A, Heemstede •
177 Floor de Bruyn Kops, Zomerzorgelaan 24, Bloemendaal •
178 Rogier Cornelisse, Binnenweg 138 (boekhandel Blokker), Heemstede •
179 Marie-Thérèse Dijkman, L46 •
180 Frank Drost, L50 •
181 Jeroen Effern, L51 •
182 Eveline Hardeman, L47 •
183 Martine Lemmens, L47 •
184 Lydia van der Meer, Prins Hendriklaan t.o. 158, Overveen •
185 Petra CM Meskers, L49 •
186 Maria Niessen, L46 •
187 Hans Peters, Duinlaan 31, Bennebroek •
188 Yvonne Piller, L47 •
189 Dianne Vivian Robinson, L49 •
190 Jacqueline van Rosmalen, L46 •
191 Martine de Ruiter, Bloemendaalsestraatweg 37, Santpoort-Zuid •
192 Dakmar Scholten, L47 •
193 Afke Spaargaren, L49 •
194 Otie van Vloten, L48 •
195 Annalinda Wagenaar, L51 •
196 Sasja Wagenaar, L51 •
197 Anja de Zanger, L50 •
57 Griet Halbertsma, L46 •
156 Connie Vlasveld, L46 •
168 Paul van Zijp, Raadhuysplein 1, Heemstede •
171 Geek Zwetsloot, L46 •

- 1 & 2 november
• 1 & 2 + 8 & 9 november

TONEEL
SCHUUR
PRODUCTIES

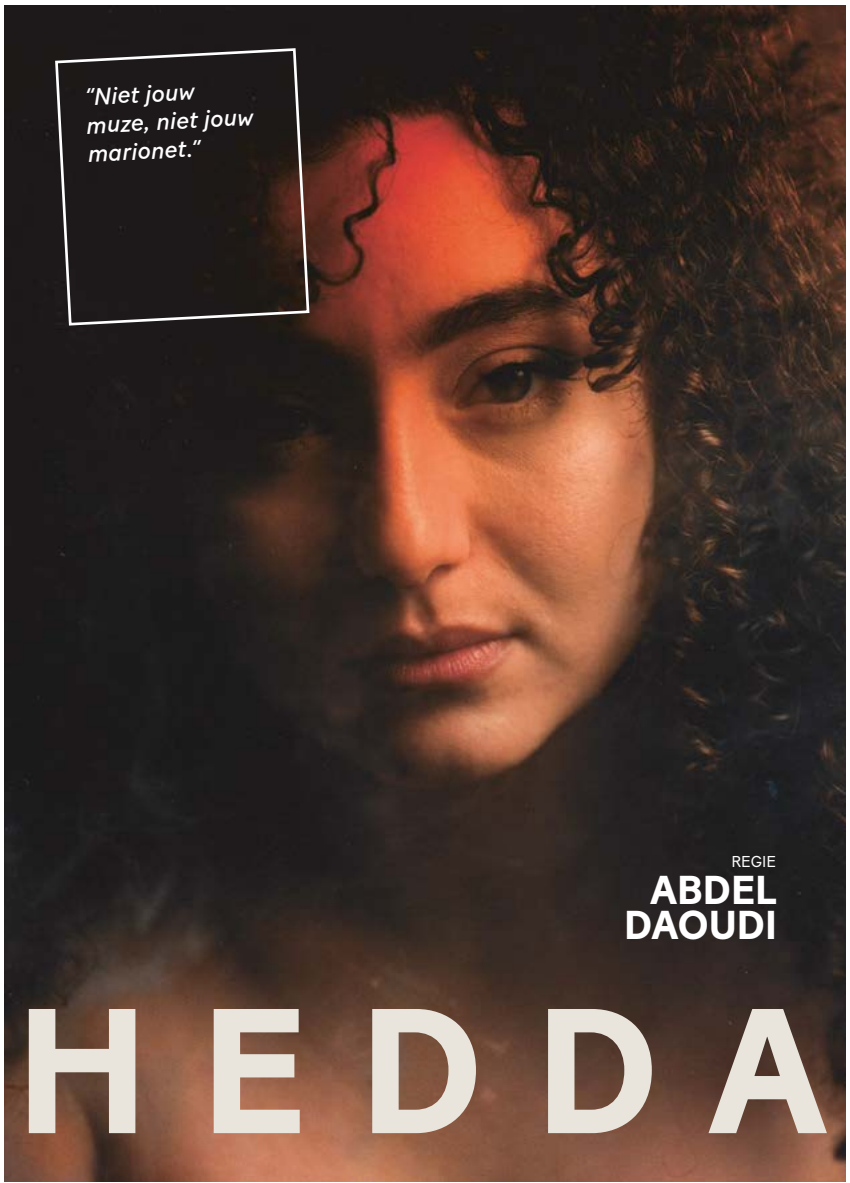

25 OKT
7 DEC '25

GEBASERD OP
HET PROCES VAN
FRANZ KAFKA

TEXT
VINCENT VAN
DER VALK

REGIE
JACOBIE ELFFERS
ADHEM KOUTA
FELIX SCHELLEKENS
VALENTINA TOTTH
VINCENT VAN DER VALK

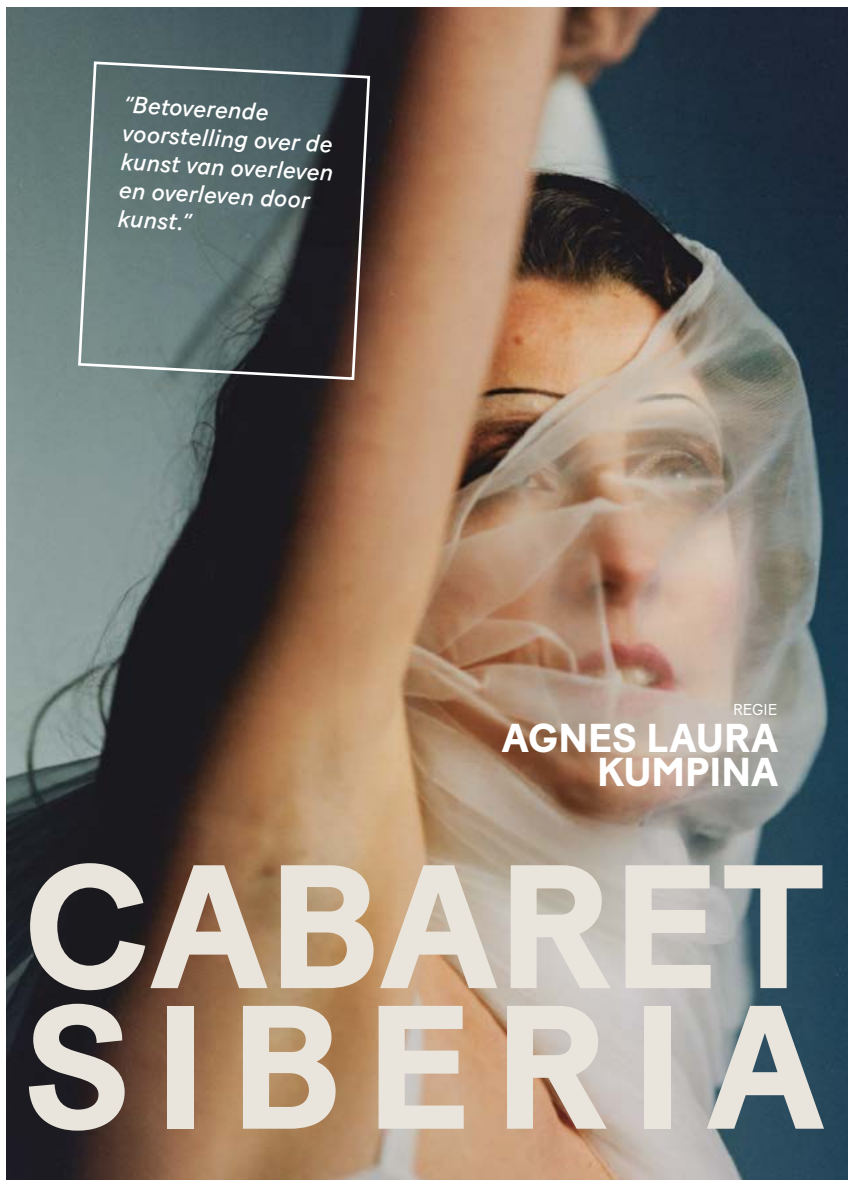

31 JAN
29 MRT '26

GEBASERD OP
HEDDA GABLER VAN
HENRIK IBSEN

TEXT
SARAH
SLUIMER

HET IS
AIKO BEEMSTERBOER
PETER BLOK
NUR DABAGH
HAJAR FARGAN
THOMAS HÖPPNER

22 NOV
20 DEC '25

GEBASERD OP
CABARET SIBERIA
VAN
LAURIS GUNDARS

TEXT
VERA
MORINA

HET
JOCHEM STAVENUITER
KLARA ALEXOVA

18 APR
31 MEI '26

GEBASERD OP
MEDEA VAN
EURIPIDES

TEXT
MAARTEN
VAN HINTE

HET
JEREMIAH OWUSU-ANSAH
URMIE PLEIN
RATHI SAMBO
JOE SINDUJIE

Anke van der Meer **102**Rosanne van der Meer **103**Lydia van der Meer **184**Jet Meijers **104**Petra CM Meskers **185**Saskia Minoli **106**Bram Mous **109**Peter Mulder **110**Neeltje Mooring **108**Hans Frans Mulleners **111**Adriana Nakata **112**Rosa Navarro **113**Maria Niessen **186****Herman van den Heuvel: 'Ik schilder wat mij raakt'**

Meta van der Meijden

De laatste jaren kreeg Herman van den Heuvel steeds meer belangstelling voor stencil art, vooral bekend van streetart vanaf de jaren tachtig tot nu. Hij raakte geïnspireerd door de kracht en directheid ervan. Het ging Herman daarbij niet alleen om de techniek, maar vooral om de heldere beeldtaal en de duidelijke manier van communiceren van de inhoud. "Afgelopen jaar onderzocht ik hoe ik stencil art zou kunnen integreren in mijn schilder- en tekenwerk en wellicht ook in mijn animaties." Herman schildert losse filmstills, fotografeert ze en monteert ze vervolgens tot een videoloop. "Herhaling vormt een sleutelbegrip in mijn werk. Variaties in kleur, houding en compositie creëren een gevoel van tijd die verschuift, zoals in losse frames van een vertraagde film. Deze fascinatie voor beweging vertaalt zich ook in mijn korte, geschilderde animaties zonder geluid."

De kunstenaar zoekt de thematiek dicht bij huis of laat zich inspireren door beelden die hem raken uit het nieuws. "Ik werk met gevonden beeldmateriaal dat meestal vluchtig en alledaags is, zoals voorbijgangers op straat, een paard in het landschap of meer beladen beelden van bijvoorbeeld politici. Het is figuratief geschilderd, maar details vervagen en menselijke figuren worden geen letterlijke portretten. Ze zijn dragers van herinneringen en beweging."

Herman's directe verbehandeling laat sporen van het maakproces zien, onvolkomenheden en visuele 'ruis' maken deel uit van de compositie. Tijdens Kunstlijn Haarlem laat hij voor het eerst zijn nieuwste werk zien: gelaagde schilderijen in acrylverf, gouache en spraypaint, waarin schilderkunst en stencil art samenkomen. "De expositie geeft een beeld van mijn onderzoek: schetsen, probeersels en experimenten in diverse richtingen. Waar de ene route een doodlopende weg bleek, waren andere routes voor mij interessanter om door te voeren in mijn schilderijen."

Herman van den Heuvel exposeert 1 en 2 november van 11.00 tot 17.00 uur in zijn atelier aan huis Duvendoordstraat 106, Haarlem.

Kom allemaal kunst kijken bij Woongroep Lavendelstraat

Paul Lips

In het sfeervolle pand van Woongroep Lavendelstraat in Europawijk is tijdens de Kunstlijn jaarlijks werk te zien van uiteenlopende kunstenaars. De locatie ligt weliswaar even buiten het centrum (en er moet een stukje voor worden omgereden), maar Christa Saan en Nicolien van Ooijen van de vijfhoekige bewoners-kunstcommissie zijn razend enthousiast. Sanne Kabalt, Anouk De Kleermaeker en Menno Veenendaal komen exposeren.

Christa: "We kiezen kunstenaars uit die ons aanspreken. Waarvan we denken dat ze hier mooi tot hun recht komen."

Nicolien: "Alledrie hebben ze veel en gevarieerd werk."

Christa: "Sanne Kabalt is dichter en fotograaf en komt met een installatie. Het is verstillend, ingetogen en veelzijdig. Ik denk dat zij in de kapel goed tot haar recht komt." De schilderijen van Anouk De Kleermaeker en de beelden van Menno Veenendaal krijgen een plek in de benedenruimte, de binnenstraat. De werken zullen vast met elkaar 'matchen', is de gedachte van de curatoren. Christa: "Anouk gaat een paar van haar schilderijen op canvas opblazen tot grote formaten."

Afhankelijk van het te maken werk gebruikt Sanne Kabalt tekst, fotografie, tekenkunst, installatie, projectie of performance. Haar kunstzinnige thema's zou je 'zwaar' kunnen noemen: ziekte, dood, psychische stoornissen, verlies en menselijke relaties. Kabalt weet haar fascinaties om te zetten in poëtische verbeeldingen.

Anouk De Kleermaeker begon aanvankelijk met kleurrijke, geabstraheerde landschap-

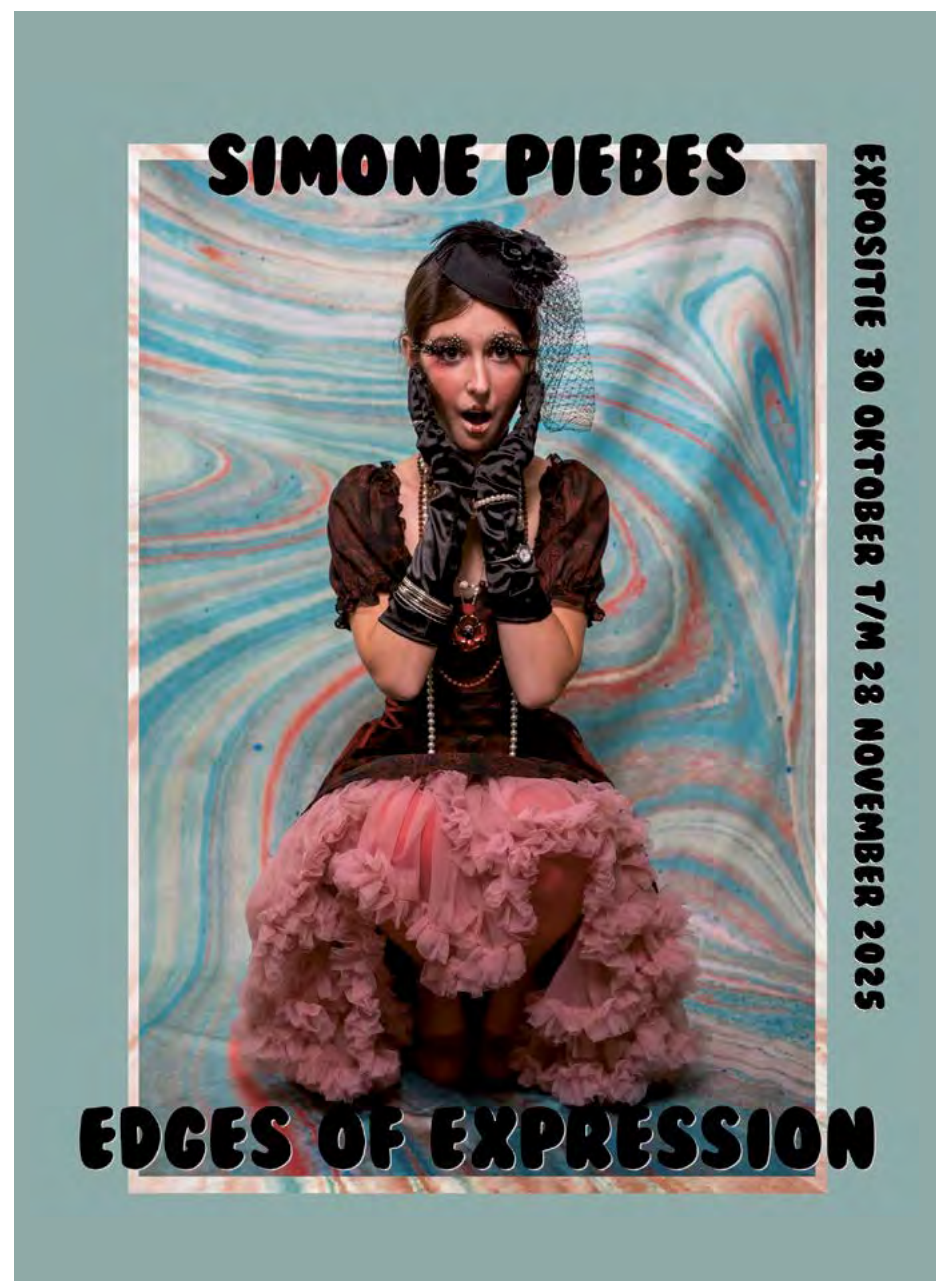
beeld: Marte Visser / Kwartier M

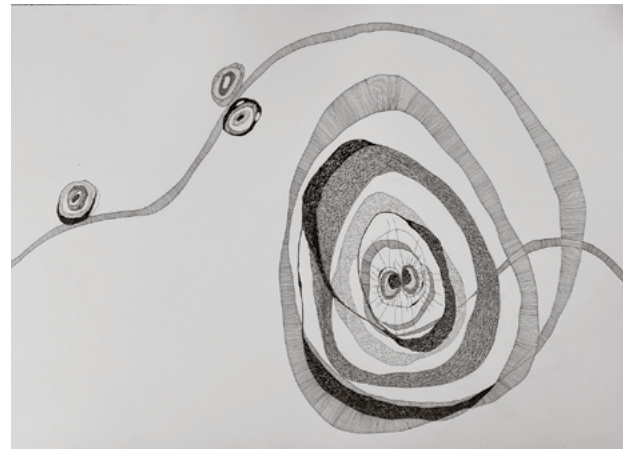
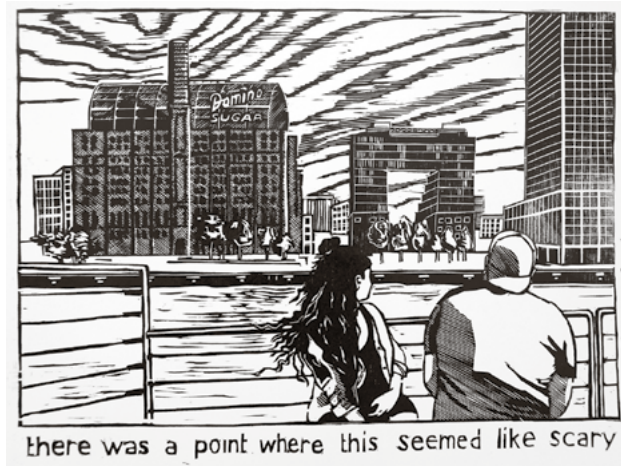
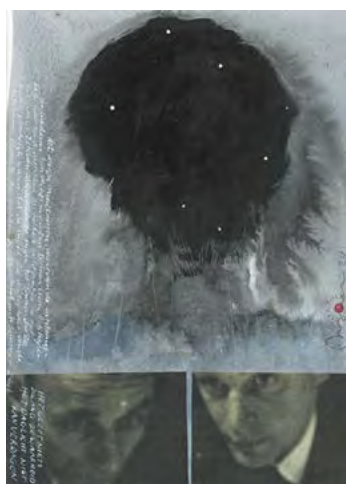
pen en richt zich thans op stillevens-achtige taferelen. Geen barok-gedekte tafels vol spijzen en dranken, maar eenvoudige beelden als een koffiepot of wijnfles met glazen.

Als beeldhouwer is Menno Veenendaal een alleskunner. Prachtig zijn zijn portretten – ook van bekende landgenoten als Hella Haasse, Bernlef of Harry Mulisch – die niet glad beeldhouwd zijn maar waarbij ruimte overblijft voor de ruwheid van het materiaal. Daarnaast is er vrij werk – thema's als vissen en experimentele beelden onder de titel 'Jazzmania'.

Nicolien: "We maken er iets feestelijks van, met koffie, taart, een soepje en een borrel. Dus het is alleen maar leuk om een speciaal Kunstlijn-tochtje naar de Lavendelstraat te maken."

Woongroep Lavendelstraat, Lavendelstraat 34, Haarlem. Bereikbaar via Noord-Schalkwijkweg/Tennispad of via Europaweg/Venkelstraat. Open: zaterdag en zondag 1 en 2 en 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

MARTINE DE RUITER | KUNST MET PALETSTUKKEN

Stance Oonk **114**Madeleine Oosterbaan **115**Lenneke Overmaat **206**Saskia Peschar **207**Hans Peters **187**Yvonne Pillier **188**Daria Platova **116**Marja Ploeger **117**Maurice Ploem **118**Pauline Poeze **119**Rogier Polman **120**Inga Powilleit **121**Mathilde Renes **122**Imara Reuling **123**Gígja Reynisdóttir **124**

beeld: Kunstmarkt inComplete

Kunstmarkt 'inComplete' met activistisch randje in De Greiner

Kunstenaars die aan de weg timmeren krijgen de kans om hun werk in de schijnwerpers te zetten tijdens de Kunstmarkt 'inComplete' in gebouw De Greiner aan de Voorhelmstraat. Het wordt een kunstmarkt met een activistisch randje, melden de initiatiefnemers Margot Mertens en Sandra de Bruijn. Dus geen fröbelkunst, maar betaalbare kunst gemaakt door zogeheten 'underdog-kunstenaars' die een plek verdienen in de kunstwereld.

De Greiner aan de Voorhelmstraat is natuurlijk een ideale locatie voor zo'n kunstmarkt. In de voormalige Haarlemse Huishoud- en Industrieschool (in de jaren dertig gerenoveerd door architect Dick Greiner) huizen vandaag de dag zowel kunstenaars als creatieve en maatschappelijke ondernemers. Rondwalen in dit monumentale pand is absoluut geen straf. De

organisatoren beschermen het auteursrecht van de deelnemers door vooraf op social media slechts fragmentjes te tonen van de werken.

Van pop-art tot sieraden, van streetart tot abstract, van digitaal tot illustratie, van tattoo-art tot conceptueel: elke kunstvorm krijgt een kans bij InComplete. Kunstenaars betalen geen commissie, maar een lage community-gerichte fee voor de tafelhuur. Daarnaast wordt er een diverse selectie van kunstwerken geveild via een silent auction: bezoekers kunnen door een stil bod uit te brengen kans maken om hun favoriete kunstwerk te bemachtigen tegen een zelf gekozen bedrag.

Kunstmarkt 'inComplete' in De Greiner, zaterdag 1 november van 13.00 tot 20.00 uur, Voorhelmstraat 23-25, Haarlem.

Bert Maurits: 'Een schilderij moet wel een ziel krijgen'

Paul Lips

Kunstschilder Bert Maurits is vooral bekend van zijn kleurrijke portretten, vereeuwigd op oude postzakken. Hij heeft een duidelijk eigen handschrift met een vlotte stijl die niet zelden leidt tot beheerste verexplosies. Toen ik hem onlangs tijdens een toevallige ontmoeting op straat vroeg of hij niet ook eens wat anders zou moeten schilderen dan portretten kwam er een verrassende reactie: "Nou, ik ben van plan mijn abstracte werken thuis in de Kennemerstraat tentoon te stellen tijdens de Kunstlijn."

Daar moeten we meer van weten. In zijn atelier ('speelplaats') aan de Oudeweg staan een aantal van die abstracte schilderijen. Schilderijen met daarop talrijke strepen, vaak op een witte ondergrond waar dan soms weer krantenpapier doorheen schemert. Horizontale (soms verticale) - expres vloeiend lopende - strepen. "Ik laat de zwaarte-kraacht z'n werk doen." Ook een pollockiaanse verfspetter wordt zo nu en dan niet geschuwd. Bert: "Elk schilderij is voor mij een avontuur. Wat gaat het worden? Ik heb wel een idee maar het kan ook weer een hele andere kant opgaan. Net als het leven zelf eigenlijk."

Na het Mendelcollege werd Bert Maurits eind jaren zeventig de 'jongste B-verpleegkundige' van het Provinciaal Ziekenhuis Santpoort. Op een gegeven moment begon het te knagen en koos hij

foto: Paul Lips

voor een opleiding aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag.

"Toen ben ik helemaal voor de kunst gegaan. Maar ja, jouw maatschappelijke vooruitzicht is dan bijstand-land hè. Eric de Nie was een van mijn docenten daar. Aanvankelijk wilde ik abstract schilderen, dat was toen helemaal in. Later ben ik voor het figuratieve gegaan."

"Ik geef wekelijks les, bij Huis van de Wijk De Alleman aan de Jan Sluyterslaan in Parkwijk. Mensen vinden vaak dat 'kunst moet lijken'. Dat het lijkt op iets uit de

realiteit. Ik probeer ze buiten die comfortzone te krijgen. Ik zeg: kijk eens om je heen, ook naar het werk van andere kunstenaars. Ik wil dat je gewoon gaat spelen met verf. Kunst is wat mij betreft een oceaanaan van vrijheid, maar daar kun je in verzuipen. Dus je moet voor jezelf een reddingsboei creëren. Zodat je voor jezelf een kader hebt. Binnen dat kader mag alles, maar zo'n schilderij moet wel een ziel krijgen."

Bert Maurits, Kennemerstraat 18rood, Haarlem. Open: 1 en 2 november en 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

NIEUWE VIDE

Vide Cultura: through rot and renewal

(R)Evolutionary programming celebrating 30 years of Nieuwe Vide

Thinking forward with artists & events every weekend in November

Energieplein 69, 2031 TC Haarlem www.nieuwevide.com

GALERIE WAGENAAR VAN CO

EITHER YOU CARE OR YOU DON'T.

KUNSTMARKT HAARLEM

KUNSTMARKT MET HET TEGENGELUID!

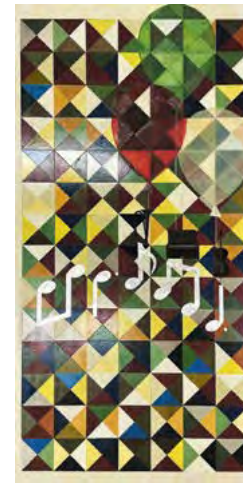
1 NOVEMBER DE GREINER VOORHELMSTRAAT 23-25 GRATIS TOEGANG! 13:00 TOT 19:00 UUR

>> BETAALBARE KUNST <<
>> STILLE VEILING <<
>> ONTMOET DE MAKERS! <<

>> NIJISBAUK <<
>> SCHENDING AUTEURS-RECHT <<
>> REPLICAS <<

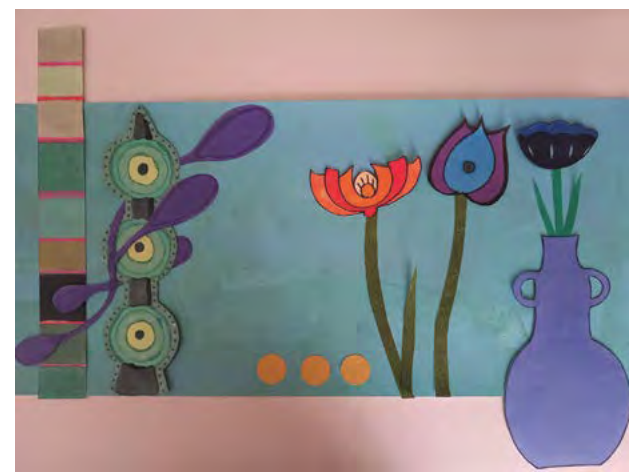
Jan-Willem van Riel **208**

Dianne Vivian Robinson **189**

Lies Rollmann **125**

Angeline Rood **126**

Anouk Rosenhart **127**

Jacqueline van Rosmalen **190**

Daan Ruijter **128**

Martine de Ruiter **191**

Ronald Ruseler **129**

Dorothé van Schagen **130**

Esther Schnerr **131**

Dakmar Scholten **192**

Ella Scholtens **132**

Martijntje van Schooten **133**

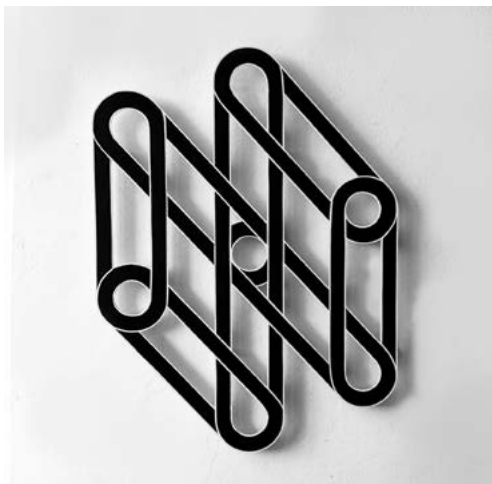
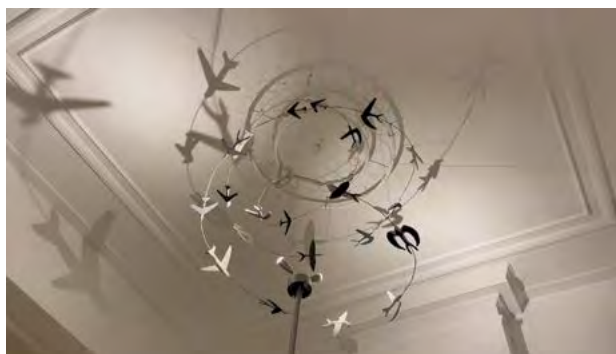
Kees Schouten **134**

Gehring / Heijdenrijk

Framemakers since 1845

*“Het best bewaarde geheim
van mijn schilderij”*

www.gehringheijdenrijk.com
 Tel: 020-6451566
 Email info@gehringheijdenrijk.com
 Eigen parkeergelegenheid

Joop Schrottenboer **135**Marlies Schultheis **136**Tonneke Sengers **137**Ite Siegers **209**Myrthe Smith **211**Siona Snel **210**Afke Spaargaren **193**Willemien Spook **138**Karen Steenwinkel en Jolanda de Meester **139**Dominiek Steinmeijer **140**Henny Stevers **141**Marco Reyer Stoker **142**Frans Strunk **212**Mark Thatcher **143**Annemarie Timmer **144**

Vrijheid in de kunst

Meta van der Meijden

Het woord grenzeloos roept volgens curatoren Margriet Gehrels en Jet Meijers vaak een negatieve associatie op. “Grenzeloos in gedrag bijvoorbeeld of in oorlogsvoering.” De tentoonstelling ‘L I B E R A’ in het Rosenstock-Huessy Huis gaat over vrijheid.

“Wij interpreteren grenzeloos als vrijheid”, vertelt Jet. “De woorden passen ook bij elkaar. Vrijheid klinkt wat positiever en gaat beter samen met kunst.” Na de succesvolle tentoonstelling ‘Konfuzo’ in 2024 hebben de curatoren ook dit jaar weer een interessante verzameling van twaalf kunstenaars bij elkaar gebracht in het voormalige armen- en weeshuis.

“We streefden naar verschillende disciplines en naar kunstenaars die iets toevoegen aan het geheel. Margriet, Willemien Spook, Soek Zwamborn en ik vormden het startpunt. Vervolgens keken we naar wie daarbij past en welke ruimtes we tot onze beschikking hebben. Het is een verrassende mix geworden. Van de monumentale textiele werken van Soek tot de strakke sculpturen van Kees van Leeuwen, die weer totaal afwijken van de objecten in papier, textiel en keramiek van Brecht Langhout.

Het is mooi als werken met elkaar contrasteren in plaats van op elkaar lijken. Sanne Kabalt stelt een installatie tentoon in de Spiegelzaal, een plek waar haar werk goed tot zijn recht komt. We hebben voor iedereen een passende plek gevonden in het gebouw. Dat is

foto: Jet Meijers

altijd een uitdaging als je met zoveel mensen exposeert.”

Jet Meijers laat zich in haar beeldend werk inspireren door literatuur, natuur, zingeving en spiritualiteit. Haar recente werk ‘Aisopos’ (foto) grijpt terug op oude verhalen uit vrijwel alle culturen, die ten grondslag liggen aan het sprookje Assepoester zoals wij dat kennen. Onrechtvaardigheid en het overwinnen daarvan is een universeel en actueel thema, volgens de kunstenaar. “Het is verschrikkelijk wat er momenteel op verschillende gebieden in de wereld gebeurt. Ik heb heel sterk de behoefte om dat aan te kaarten, te verbeelden en er iets positiefs en hoopvol tegenover te stellen in mijn collages en assemblages. Dat is mijn link met het thema vrijheid.”

Andere deelnemende kunstenaars zijn: Belinda Claushuis, Bob Wielaard, Jeannette de Bruin, Jessica Assmann Zwaanswijk en Studio Love.

Rosenstock-Huessy Huis, Hagestraat 10, Haarlem Open: zaterdag 1 en zondag 2 november van 11.00 tot 17.00 uur.

Het leger voor vrede, ironische aanklacht van de natuur

Gedachten laten zweven

Meta van der Meijden

In het Seinwezen presenteren zeven kunstenaars nieuw werk in de tentoonstelling ‘Even zweven in het Seinwezen 2 - TussenRuimte’. De werken gaan een relatie aan met het gebouw en met elkaar. “Het is een soort Gesamtkunstwerk.”

De tentoonstelling sluit aan bij de expositie ‘Even zweven in het Seinwezen’ van vorig jaar. De werken hingen destijds ook vrij in de ruimte. “Waar gedachten kunnen zweven ontstaat ruimte”, meent mede-initiatiefnemer Stance Oonk. “Je gaat voorbij aan vaststaande gedachten.

De ruimte wordt groter, je komt op nieuwe ideeën, nieuwe gevoelens en nieuwe perspec-

tieven. In het Seinwezen is die ruimte voelbaar.”

Bepaalde elementen van het gebouw worden bij de presentatie betrokken, zoals het plafond en de dominante rode lampen. De zaal krijgt hierdoor een nieuwe dimensie. Licht speelt sowieso een rol bij sommige werken in deze expositie. Het werk van Stance wordt helemaal uitgelicht en Marcella Kuiper toont een lichtinstallatie.

In haar werk is Stance altijd bezig om de onzichtbare wereld zichtbaar te maken. Vanuit meditatie komen beelden naar boven, die droomwereld verbeeldt. “Ik toon een installatie van kleine objecten van natuurlijke materialen als hout en klei, die op een ironische wijze de bela-

chelijkheid van oorlogsvoering laat zien. Het is een rebelse, carnavaleske stoet. De natuur trekt ten strijde tegen de gedachte dat de mens het eeuwige leven heeft, waardoor een machtsgevoel ontstaat wat nergens op slaat. Veel mensen zijn niet meer in contact met de natuur en hun eigen sterfelijkheid. De natuur weet dat alles en iedereen verbonden is, een cyclus van ontstaan, groeien, ontwikkelen en weer loslaten.”

Andere deelnemende kunstenaars zijn: Ilja Warmerdam, Larissa Neslo, Marguerite Feld, Rosa Navarro en Jan van Wensveen.

Seinwezen, Kinderhuissingel 1, Haarlem. Open: za. 1 en zo. 2 november van 11.00 tot 17.00 uur.

NAAIATELIER
HAARLEM
EEN INFORMELE PLEK VOOR KUNST

KUNSTENAARS
GEZOCHT
VOOR EERBETOON AAN
100 JAAR
MARILYN MONROE IN 2026

SCHILDER, SCHRIJF, ONTWERP OF
BEELDHOUW JOUW ODE AAN
MARILYN MONROE EN EXPOSEER
IN HARTJE HAARLEM

INFO: WWW.MM100FESTIVAL.NL

Jan Voerman jr (Hattem 1890 – 1976 Blaricum)
Schaal met bloemen, 1950

olieverf op doek, gesigneerd en gedateerd, 37,5 x 47 cm.

Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co

fine art dealers since 1838 | Willem de Winter beëdigd taxateur

Inkoop - Verkoop - Taxatie

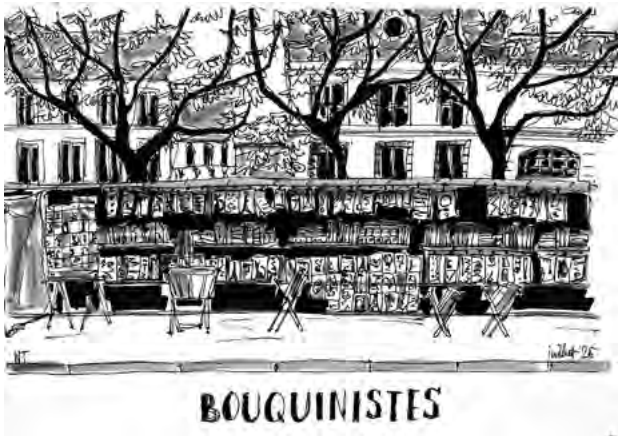
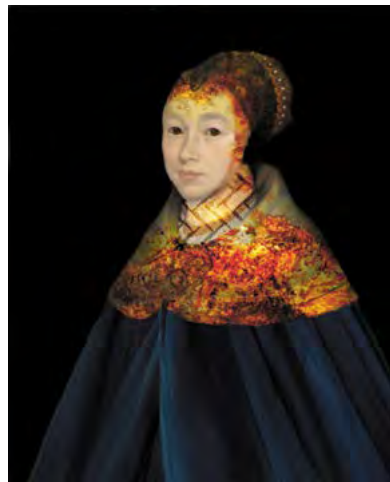
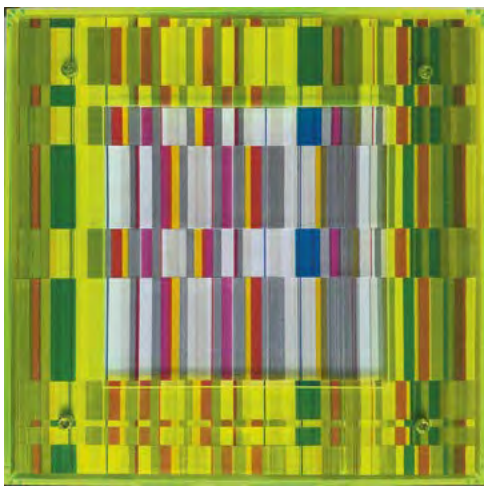
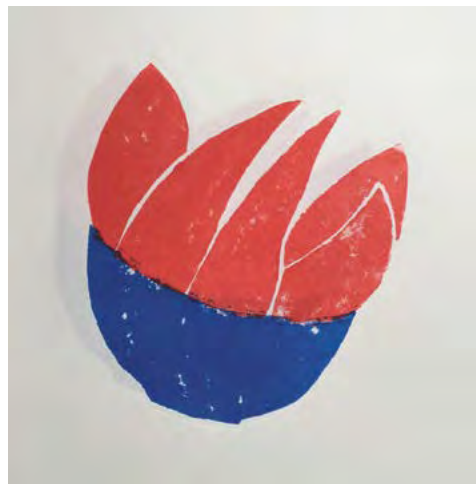
Kunsthandel E.J. van Wisselingh & Co

Willem & Janet de Winter

Baan 41 | 2012 DC | Haarlem

06 – 547 06 555

wdewinter@wisselingh.com | www.wisselingh.com

Wendy Tjalma **145**Olga Udalova **146**Gerard Veldman **149**Mirjam Verschoor **153**Connie Vlasveld **156**Jasmijn Tolk **213**Menno Veenendaal **147**Liedeke Veninga **150**Annika Versloot van der Velden **154**Octavie van Vloten **194**Harry van ter Toolen **214**Annelies Veeze **148**Peet Verrijn Stuart **152**Hans Vissers **155**Annet van der Vlucht **157**

Veerle Blaauw: 'Ik zoek en kijk altijd naar vormen'

Meta van der Meijden

Veerle Blaauw creëert ruimtelijke objecten voornamelijk van grof gaas met daarin opgerold papier of stof. Transparante werken van verschillende materialen. "Mijn werk gaat over structuur, ritme en harmonie. Schaduw speelt daarbij een belangrijke rol." De kunstenaar doet structuuronderzoek in de breedste zin van het woord. Ze bekijkt, onderzoekt, betast en buigt materialen, al zoekende ontstaan de vormen. "Ik wil er mijn eigen draai aan geven." Haar ruimtelijke objecten hebben geen bepaalde vorm, het is puur structuur en tussenruimte. "In de tussenruimte gebeurt het, daar zit beweging, herinnering en emotie. Mijn werken zijn zoekende vormen, heel fijn om te maken en steeds weer anders. Ik heb ze niet van te voren bedacht, het is een ontwikkeling. De golvende beweging is duidelijk een patroon in mijn werk, dat doe ik al jaren. Ik hou ook van lijnen, dat zal met mijn grafische achtergrond te maken hebben. Als ik

lijnen zie in kunst of architectuur, spreekt me dat enorm aan. Een lijn is ook een zoekende vorm en tegelijk strak." Het werk van Veerle gaat ook over ruimte, licht en ordening. "Ik maak een stramien van vakken en onderzoek wat er zich in de ruimte ertussen afspeelt. Wat is binnen en wat is buiten? Een kader kan houvast bieden en tegelijkertijd knellen. Ik geef geen antwoorden, maar probeer er vorm aan te geven. Goed licht is belangrijk bij mijn werk. De draaiende beweging van de zon geeft een extra dimensie, een lampje erachter werkt ook fantastisch. Ik vind het fijn als er schaduwwerking ontstaat door het transparante van wat ik maak." De kunstenaar haalt inspiratie uit het alledaagse, de natuur en structuren om ons heen waar we vaak achteloos aan voorbijlopen. Tijdens de Kunstlijn toont ze nieuw werk met gaas en bindstrips.

Veerle Blaauw exposeert 1, 2, 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur bij Atelier Jack, Zijlstraat 43, Haarlem.

Sjak Janssen: 'Ik tracht steeds makkelijker te worden in mijn werk, maar het wordt eigenlijk steeds moeilijker'

Paul Lips

Sjak Janssen houdt jaarlijks open atelier op het Brouwersplein, waar hij kan rekenen op veel aanloop en kopers. Zijn Studio Artistiek (Studio A) is een begrip in Haarlem, momenteel gevestigd in Cultuurhuis Klein Heiligland aan het Klein Heiligland. Inmiddels zeventiger en flink door de wol geverfd is Sjak. Toch steekt zo nu en dan de twijfel op.

"Ik heb zo'n zestig leerlingen. Van bijstandsgerechtigde tot psychiater en van postbode tot hoogleraar. Fantastisch. Een dwarsdoorsnede van de Haarlemse samenleving. Met Studio A zat ik eerst in de Kleine Houtstraat, vroeger de oude keuken van het Elisabeth Gasthuis. Nu dus in het Klein Heiligland. Vier dagdelen in de week van elk twee uur. In het begin weet je natuurlijk helemaal niet of jou dat ligt, dat lesgeven. Inmiddels heb ik een schat aan ervaring."

Sjak Janssen groeide op in het 'katholieke, maar ook rebelse' Nijmegen. Hij studeerde, had aanvankelijk banen maar kwam al snel tot de conclusie 'Schilderen is mijn werk!'. Hij ging naar de Rietveld Academie in Amsterdam en merkte dat het lesgeven hem goed past. Het beroep 'beeldend kunstenaar' vindt hij niet altijd een feest. "Het is een machtig vak, maar ook wel een klotevak. Een hoop eenzaamheid. Je moet altijd op je eigen kompas

varen. En soms van zee veranderen. Je moet wakker blijven."

De schilderkunst van Sjak Janssen beweegt zich tussen figuratief en abstract. Op de doeken zien we tafelvormen, met daarop koffiepot, fluitketel, vaas. Soms een stoel er naast. In het atelier hangen aan de wand zijn nieuwe sculptuur-experimenten met afgedankte materialen: al dan niet beschilderd hout, steen en metaal, in verrassende combinaties.

"Ik ben een beetje aan het zoeken naar andere wegen. In de jaren negentig was ik meer materieschilder. Gemengde technieken. Ik gebruikte van alles, zand, glasgruis, lood. Mijn werk was populair bij

kunstuitlenen. Daarna ben ik de eenvoud gaan zoeken. Momenteel tracht ik steeds makkelijker te worden in mijn werk, maar het wordt eigenlijk steeds moeilijker.

Als een werk goed gaat dicteert het mij. Maar de weg ernaartoe is hobbelig. Ik kan me hooguit per dag zo'n twee uur concentreren. Kunstenaar ben je op momenten. Heel af en toe heb je een moment van kortsluiting dat je het allemaal begrijpt. Schilderen is een voortdurende strijd met mislukking. Ik zoek tot ik er bij neerval. "

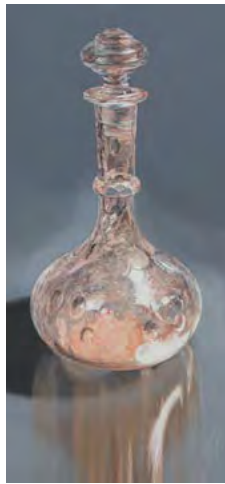
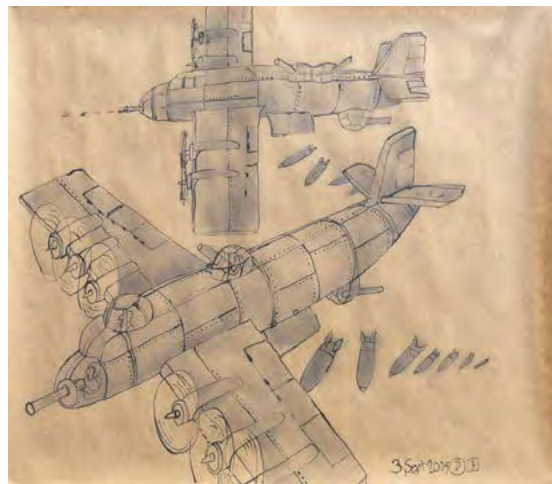
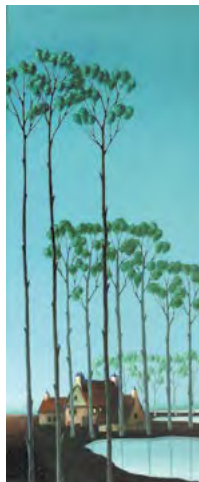
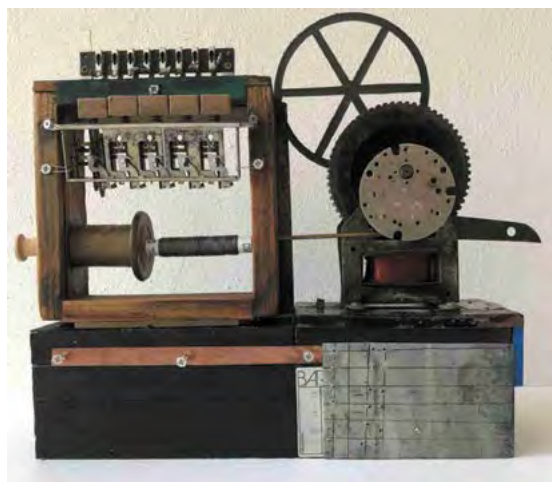
Open Atelier Sjak Janssen, Brouwersplein 9, Haarlem. Geopend: 1 en 2 november en 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 u.

Dé spirituele winkel in Haarlem

- kristallen • wierook
- boeken • yoga
- sieraden • oliën
- huisreiniging
- cadeau
- klankschalen
- tarot- en orakelkaarten

OF SHOP ONLINE VIA WWW.ANANDA.NL

ANEGANG 13 HAARLEM

Ellen de Vries **158**José van Waarde **159**Annalinda Wagenaar **195**Sasja Wagenaar **196**Ilya Warmerdam **215**Jannie van der Wel **160**Jan van Wensveen **161**Bob Wielaard **162**Norbert Wille **163**Herbert Immer Willems **164**Rosita van Wingerden-Haarsma **165**Suzanne de Wit **166**Mino Wortel **167**Anja de Zanger **197**Paul van Zijp **168**

‘In de dood zijn we gelijk’

Meta van der Meijden

Simone de Groot toont levensgrote getekende zelfportretten in de Gravenzaal van het stadhuis. Ze liet zich inspireren door de geschilderde gravenstukken en de schedels in het houtsnijwerk aldaar. “Het portret van Magere Hein is mijn favoriet.”

De beeldend kunstenaar reageert met haar werk altijd op de plek waar ze exposeert. Na een bezoek aan de Gravenzaal boden de gravenstukken het meest geschikte aanknopingspunt. “De portretten vormen een mooie serie en zijn heel consequent vormgegeven. Alle panelen zijn even hoog en hebben dezelfde indeling: twee figuren in één paneel, ieder onder een eigen boog. Een uitzondering zijn het beginstuk en het slotstuk met slechts één figuur. De serie sluit af met een afbeelding van Magere Hein. ‘De Dood’, is echt mijn favoriet. In de dood zijn we allemaal gelijk, iedereen treft hetzelfde lot. Rijk of arm, burger of bestuurder, het gaat erom bij leven een goed mens te zijn. Ik denk dat dit in deze tijd van polarisatie een hele actuele boodschap is.”

Simone is niet bang voor de dood. Sterker nog, ze is nieuwsgierig naar wat er hierna komt. Haar knalgele ‘knuffelschedel’ bekleed met zachte stof krijgt een prominente plek in de Gravenzaal. Ze heeft zichzelf gefotografeerd in een omhelzing met de schedel op haar schoot.

Simone de Groot, Knuffelschedel

“Dat beeld geeft goed weer hoe ik mij verhoud tot de dood. Het is niet de bedoeling dat bezoekers ook met de schedel knuffelen, daar is hij veel te kwetsbaar voor.”

De levensgrote getekende zelfportretten van Simone en de ‘knuffelschedel’ vormen een installatie van bestaand en nieuw werk. Daarnaast speelt de vloer een belangrijke rol bij haar kunstzinnige indeling van de Gravenzaal.

Gravenzaal Stadhuis Haarlem, Grote Markt 2, Haarlem
Open: za. 8 en zo. 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

Nieuwsgierig naar het onbekende

Meta van der Meijden

Al op jonge leeftijd trokken Erna Anema, Christhilde Klein en Renate Schwarz de wereld over., nieuwsgierig naar het onbekende en door schoonheid gelokt. Grenzen overgaan gaf ze ruimte en nieuwe inzichten. Bij Truffels Eetertainment aan het Donkere Spaarne exposeren de kunstenaars werk met als thema reizen.

Reizen is inmiddels gemeengoed geworden, meent Christhilde. Alleen niet iedere reiziger verwerkt die mondiale ervaringen zoals beeldend kunstenaars dat doen. “Tijdens je zoektocht sla je talrijke impressies op. Je ziet, voelt, ervaart, schetst, fotografeert en vindt daarin datgene wat je uiteindelijk in beeld vertaalt.”

Azië is een geliefde bestemming voor de kunstenaars. Alle drie hebben ze een langdurige en betrokken relatie met dit continent. Voor Erna vormt de Himalaya een grote bron van inspiratie. Ze is gefascineerd door veranderingen in het licht, waardoor vormen zowel zichtbaar als onzichtbaar worden. In haar schilderijen onderzoekt zij grenzen. “Ik schilder niet zozeer het landschap zelf, maar meer het effect dat het op mij heeft, de fascinaties opgeslagen in mijn gemoed.”

Thailand, China en Japan inspireren Christhilde tot het fotograferen van beelden die rust en ruimte creëren. “Soms ben ik op een

Christhilde Klein, Hangzhou China 2025

indrukwekkende maar al zo vaak gefotografeerde plek in de wereld, dat ik me afvraag of het nog zin heeft dat beeld vast te leggen. Ik twijfel of ik nog iets kan toevoegen aan wat er al is. Tegelijk voel ik de uitdaging om anders te kijken en te speuren naar een nieuwe invalshoek. Vaak lukt dat niet. Soms zie ik wel net die ene bijzondere schaduw of vind ik het detail waardoor het beeld de realiteit zelfs overstijgt.”

Renate heeft een voorliefde voor Nepal. Volgens haar is elk beeld grenzeloos in welk materiaal dan ook. “Het is fysiek wel eindig, maar inhoudelijk idealiter niet. In de ver-

beelding van de beschouwer kan het beeld uitbreiden, groeien aan betekenis en emotie.” Tijdens de Kunstlijn toont ze foto's gemaakt op haar reizen. “Deze beelden beschouw ik als sculpturen, waarbij ik zoek naar een sober beeld dat toch ‘alles’ in zich draagt.”

Truffels Eetertainment, Donkere Spaarne 28 in Haarlem
Open: 1, 2, 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

Zaterdag 1 november om 17.00 uur is er een Artist Talk. Aansluitend een Kunstlijn Buffet verzorgd door eigenaren Mark Dijk en Edith Seders.

Kruisweg 34 - 36 2011 LC Haarlem
023 532 1750 www.hotelliondor.nl

Soek Zwamborn **169**Elsie Zwart **170**Geek Zwetsloot **171**

Ninet Kaijser: 'Tekenen geeft mij houvast'

Meta van der Meijden

De tekeningen van Ninet Kaijser zijn realistisch en sprookjesachtig tegelijk. Ze gaan over tijd en verstilling. De kunstenaar tekent landschappen op papier of fotoprints. Organische vormen, vertrouwd, maar ook vervreemdend. De werken zijn opgebouwd uit meerdere lagen potloodlijnen. Toeschouwers denken de werelden te herkennen, maar ze bestaan niet. "Mensen kijken naar mijn werk en twijfelen of ze de plek ooit bezocht hebben. Toch is compleet onduidelijk waar en in welke periode het landschap is." Ze verbeeldt natuurachtige vormen die zijn ontstaan door tijd. Zoals kustgebieden, die in de loop der jaren langzaam van vorm veranderen. "De zones tussen water en land vind ik mooi en interessant."

Ninet Kaijser exposeert 1, 2, 8 en 9 november van 10.00 tot 17.00 uur in atelier (0.3) in ateliercomplex Het Hoofdkantoor, Waarderweg 78 en in de Vishal, Grote Markt 20.

Foto: Christilde Klein

KUNSTLIJN **40** jaar
wist u dat...

bijna alle kunst tijdens Kunstlijn te koop is.

Grenzeloos spel met beeld, licht, donker en geluid bij Sociëteit Vereeniging

Stills uit de installatie van Jules Kockelkoren

Paul Lips

Curator Lottie Buit kiest voor de Kunstlijn-tentoonstelling bij Sociëteit Vereeniging niet voor de makkelijkste weg. "Het is zo'n prachtige ruimte, die moet je optimaal benutten", is haar motto. Ze is op zoek gegaan naar kunstenaars die bezig zijn met videokunst en animaties. Het wordt een spel tussen traditie en eigentijdse kunst waarbij een negental eigengereide geesten grenzen verleggen en de bezoeker visueel uitdagen.

De inspiratie vormde voor Lottie het evenement 'Beam This!' (voor videokunst-, projecties en installaties) dat van tijd tot tijd wordt gehouden. "De spanning tussen de traditie van dit klassieke gebouw en die moderne kunst gaat een spectaculair weekend opleveren. De ramen boven worden verduisterd. Direct als je binnenkomt zijn beneden de animaties te zien van de 90-jarige Jan van Wensveen."

Nils Mühlenbruch toont de audiovisuele performance-act Drifter T die garant staat voor 'oor- en oogverstuikende' beelden en geluiden. Animaties van Nelleke Bosland verschijnen als projecties in de ronde lampen van de sociëteit. "Dat belooft een spannend spel tussen illusie en werkelijkheid te worden, een patroon van licht en kleur."

Jules Kockelkoren maakte een multimedia-installatie met a.i.-videobeelden, schilderkunst en audio. Het is een waarschuwing voor een wereld met overvolle steden, klimaatrampen en verstoorde intermenselijke verhoudingen. Zijn partner Suzanne de Wit toont houtskooltekeningen en afdrucken van digitaal gemaakt werk, waarin klimaatveranderingen en de opmars van technologie als onheilspellend signaal klinken. Kees Schouten fotografeert glazen vazen en kiest voor een perspectief van bovenaf. Van twee van zijn fotowerken zijn imposante vlaggen gemaakt. Lottie Buit zelf gaat tijdens het weekend portretten tekenen (tegen een zacht prijsje) voor ieder die zichzelf wil laten vereeuwigden.

In 'Le Palace' van Yentl Bakker en Daan Kouijzer komen video, geluid en licht samen om de geest van de Franse nachtclub Le Palace te doen herleven. "Yentl en Daan zijn twintigers, fijn om de jonge kunstgeneratie hier bij te betrekken", vindt Lottie. "Zaterdag 1 november houdt de sociëteit trouwens een kunstenaarsborrel van 17.00 tot 19.00 uur."

Sociëteit Vereeniging, Zijlweg 1, Haarlem.
Open: zaterdag en zondag 1 en 2 november van 11.00 tot 17.00 uur.

De sculpturen van ambachtsman Andrew March moeten perfect kloppen

Paul Lips

Wie het atelier van Andrew March aan de Kampersingel betreedt staat oog in oog met vijf schitterende ruimtelijke objecten. Een barbecue, een drumkruk, terrasverwarmer en ventilator. En iets verderop de gebeitelde versie van het nummertjesapparaat zoals je ze aantreft bij een kwaliteitsslager of bloedpriklocatie. Stuk voor stuk op ambachtelijke wijze uitgevoerd in eikenhout en staal. "Zo'n ventilator moet kaarsrecht zijn, daar mag je niet mee sjoemelen", vindt perfectionist March.

"Ik werk op het snijvlak van abstractie en herkenning", legt Andrew (1964) uit, die zijn eerste jaren sleet op Isle of Wight en vermoedt dat hij de gitaarrupties van Jimi Hendrix via het zolderaam gehoord zou kunnen hebben. Het gezin March verhuisde vervolgens naar een buitenwijk van Londen, de stad die hij beschouwt als zijn 'spiritual home' en waar hij per jaar nog zo'n drie à vier keer naar terugkeert.

Op jonge leeftijd blonk hij al uit in tekenen. Maar het kwartje viel toen zijn moeder hem meenam naar de Tate Gallery, waar de jonge Andrew oog in oog kwam te staan met een stapel bakstenen, een kunstwerk van de minimalistische beeldhouwer Carl Andre (1935-2024). "Ik was een jaar of twaalf toen, ik begreep niets van dat kunstwerk. Maar het fascineerde me." Kunstenaar worden was vanaf dat moment zijn levensdoel. Hij studeerde in Londen en bij Atelier '63 (met docenten als Jan Dibbets en Carel Visser), bleef hangen in Haarlem en verwierf vervolgens landelijke bekendheid. Zijn werken zijn interpretaties van archetypische vormen en prototypes, gereduceerd tot een gemeenschappelijke basiservaring, vaak met een knipoog. Qua Kunstlijn heeft hij goede herinneringen aan een tentoonstelling in de jaren negentig bij de Lumiance-lichtarmaturenfabriek waar directeur Harry Swaak hem de mogelijkheid bood. Ineens toont hij trots een originele versie van de Turn-O-Matic (nummertjesapparaat). "Wat een geweldige uitvinding is dit eigenlijk."

Foto: Nora Vrijs

pische vormen en prototypes, gereduceerd tot een gemeenschappelijke basiservaring, vaak met een knipoog. Qua Kunstlijn heeft hij goede herinneringen aan een tentoonstelling in de jaren negentig bij de Lumiance-lichtarmaturenfabriek waar directeur Harry Swaak hem de mogelijkheid bood. Ineens toont hij trots een originele versie van de Turn-O-Matic (nummertjesapparaat). "Wat een geweldige uitvinding is dit eigenlijk."

Werk van Andrew March is te zien in De Kloostergangen (1 en 2 november), De Volharding (Paul Krugerstraat 47, 1, 2, 8 en 9 november) en in zijn eigen atelier, Kampersingel 44a (1 en 2 november).

Heemstede

Nieuwe Woon-zorg locatie aan de Glipperdreef 199B in Heemstede

Vanaf 2026 bieden wij geclusterd wonen voor senioren en mensen met dementie, met de veiligheid van 24 uren zorg dichtbij.

Uw eigen leven staat centraal, een plek waar niemand alleen hoeft te zijn.

INSCHRIJVING IS GESTART!

KLOEK.NU
scan voor meer
informatie

Noami Bergers
contact@kloek.nu

085 303 12 45

Geïnspireerd geraakt of aangestoken door de Kunstlijn?

Laat uw creativiteit de vrije loop. Wij staan u met raad en daad terzijde.

Keramikos

Assortiment. Welkom bij Keramikos, de grootste leverancier van kunstenaarsbenodigdheden. Onze winkel heeft alles in het assortiment wat u nodig heeft om uw kunstwerken te realiseren. Kom kijken en proberen. Wat u ook wilt maken, wij zijn er voor u. Wees welkom!

Conradweg 19 • 2031 CM Haarlem • 023 542 44 16 • www.keramikos.nl

Ruige voormalige fabriekshal wordt nieuwe Kunstlijn-locatie: **De Volharding**

Een van de nog lege ruimtes in De Volharding.

Paul Lips

De Kunstlijn krijgt dit jaar een nieuwe locatie in een monumentaal pand: de voormalige Koek- en beschoot-fabriek 'De Volharding' aan de Paul Krugerkade in Haarlem. Onder leiding van Els Moes van BLEND Projects presenteert een groep kunstenaars zich onder de noemer 'Grenzeloze Volharding'.

In de ruimtes van de voormalige fabriekshal waar in een ver verleden bakovens werden gestookt, machines draaiden en vele handen zwoegden komt nu kunst in de vorm van olieverfschilderijen, schilderijen op aluminium, grafisch werk, wandobjecten, sculpturen en ruimtelijk werk. "Zo'n bijzondere locatie moet dan wel eerst gereedgemaakt worden en dat is nog een hele klus. Het is een ruige ruimte", legt curator Els Moes uit.

De lat ligt hoog: 'met goede kunst maak je de mensen blij', vindt ze. De deelnemende kunstenaars werken met een sobere, abstracte beeldtaal waarin ruimte blijft voor de verbeelding. Het werk van sommigen van de deelnemers verwijst weer naar de concrete werkelijkheid, zoals bij Andrew March.

De exposanten zijn Erna Anema, Birgitta Arts, Karien Beijers, René van den Bos, Mark Kramer, Andrew March, Els Moes, Kleopatra Mour-sela, Tonneke Sengers, Frans Vandel, Peet Verrijn Stuart. Els Moes is opgetogen: "Deze locatie ademt arbeid en uithoudingsvermogen. Het is de perfecte plek om kunst te laten zien die juist de kracht tot doorzetten viert."

De Volharding, Paul Krugerkade 47, Haarlem. Open: zaterdag en zondag 1 en 2 en 8 en 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

Annet van der Vlugt laat zich inspireren door het Kunstlijn-thema

Paul Lips

Enorme doeken van Annet van der Vlugt waren deze zomer te bezichtigen in het Haventheater in IJmuiden. Prachtig uitgelicht, zodat haar expressieve stijl en kleurgebruik goed tot z'n recht kwamen. Inmiddels is Annet toegetreden tot kunstenaarsvereniging Kunst Zij Ons Doel. Ook doorliep ze de Vrije Tekencademie Amsterdam en Kunstacademie Haarlem.

foto: Paul Lips

foto: Paul Lips

"Op de Kunstacademie Haarlem heb ik les gehad van Fokelien Faber. Fantastisch vond ik haar. Zij heeft me echt leren schilderen. We hadden een klik. Ik schilderde al voordat ik naar de Kunstacademie ging, maar Fokelien heeft me geleerd hoe ik een werk moet opzetten. Eerst opzetten met dunne lijnen, en daarna ga je 'het wit aanvullen', vervolgens 'kom je in de vertrutting' en daarna moet je 'saneren', zoals Fokelien dat noemde. Geweldige uitspraken. Fokelien is er niet meer - maar ik hoor nog steeds haar stem als ik te veel schilder: 'Saneren, Annet. Saneren'. Zodat het beeld rustiger wordt."

"Als ik schilder moet het stil zijn hier in dit atelier. Ik ben heel gevoelig voor prikkels. Geen muziek ook. Dat komt omdat mijn hoofd zo druk is. Niet teveel troep. Overzicht. Een warm nest als atelier. Ja, en dat zwartwit-geblokte zeil op

de vloer zie je ook in mijn schilderijen terug. Ik vind het lekker om een thema te krijgen. Een duidelijk onderwerp. En een deadline. Ik ga gewoon wat maken. Ik weet niet wat het wordt maar schilder snel. Ik schilder misschien niet perfect, maar het gaat me om de uitdrukking van dingen."

Annet van der Vlugt exposeert met KZOD in De Waag, Spaarne 30RD. Van 10 oktober tot en met 9 november. Tijdens de Kunstlijn geopend: zaterdag 1 en zondag 2 en zaterdag 8 en zondag 9 november van 11.00 tot 17.00 uur.

ADVERTORIAL

Floor de Bruyn Kops spelen met grenzen

Mark Doorn

Vroeg of laat kun je tegen grenzen aanlopen, technisch, innerlijk, maatschappelijk. Je rekt ze op, overschrijdt ze of je zet een stap terug 'reculer pour mieux sauter'.

Voor Floor de Bruyn Kops is kunst een ontdekkingsreis. Niet het eindresultaat staat centraal, maar het zoeken, het loslaten, het opnieuw samenbrengen. Uit de chaos van een idee ontstaat vorm, maar nooit een vastomlijnd antwoord. Picasso noemde kunst 'chaos die vorm krijgt' en precies in die spanning ontvouwt zich haar werk, beperking, ontdekking, vrijheid en onvolmaaktheid.

Grenzeloosheid is geen chaos zonder richting, maar een voortdurende beweging. Een spel met de grenzen van het materiaal, van de tijd, van het eigen kunnen.

Waar de ene grens zich aandient, opent zich alweer een volgende ruimte van mogelijkheden. In deze expositie nodigt Floor de Bruyn Kops je uit om mee te reizen door dat grensgebied. Om te ervaren hoe keuzes nieuwe werelden scheppen, hoe beperkingen ruimte kunnen geven en hoe kunst telkens opnieuw ontsnapt aan definities. En dat onvolmaaktheid deuren opent. Grenzeloos is niet de afwezigheid van grenzen, maar de vrijheid om er telkens opnieuw mee te spelen.

atelier Floor de Bruyn Kops
Zomerzorgelaan 24, Bloemendaal
www.floordbruynkops.nl
open: 1,2, 8 en 9 november 11-17.00 uur

OPENINGEN & MEER

Kunstlijn-tentoonstelling De Kloostergangen

31 okt Opening vrijdag 31 oktober. Mmv. Mattanja Gerritsen, singer-songdichter. Aanvang: 16.00 u. Locatie: Kloostergangen Stadhuis. Grote Markt 2, Haarlem.

37PK

31 okt Opening vrijdag 31 oktober. Aanvang 17.00 u. Locatie: 37PK, Groot Heiligland 37, Haarlem.

Officiële opening Kunstlijn 2025

31 okt Opening vrijdagavond 31 oktober. Met wethouder Diana van Loenen en HuiskamerGeluk. Inloop 19.30 u. Aanvang 20.00 u. Locatie: Kunst Centrum Haarlem Gedempte Oude Gracht 117-121, Haarlem

Opening 'DIS | CONNECTIE' Paviljoen Welgelegen

1 nov Zaterdag 1 november. opening 'DIS | CONNECTIE' Aanvang 11.00 u. (Statenzaal). Locatie: Dreef 3 Haarlem.

Open Ateliers Nieuwe Vide

1 nov Opening zaterdag 1 november. Aanvang 12.00 u. Locatie: Energieplein 69, Haarlem.

'Iedereen is DaDa'

1 nov Lange Herenstraat Tentoonstelling Arjan Bosch, Han Prins, Jef Bosman Optreden De Filistijnen. Aanvang: 16.00 u. Locatie: Lange Herenstraat 24, Haarlem.

Artist Talk en Kunstlijn Buffet Truffels Eetertainment

1 nov Zaterdag 1 november Aanvang: 17.00 u. Artist Talk met Erna Anema Christilde Klein, Renate Schwarz. Aansluitend Kunstlijn Buffet. Locatie: Donkere Spaarne 28, Haarlem. Reserveren via: www.truffelseetertainment.nl

Kunstenaarsborrel

1 nov Zaterdag 1 november. Aanvang: 17.00 u. (tot 19.00 u.) Uitsluitend voor deelnemende kunstenaars. Locatie: Sociëteit Vereniging, Zijlweg 1, Haarlem.

Uitreiking Joke Breemouwer Kunstlijn Prijs en Kinderjury Prijs

14 nov Vrijdag 14 november Inloop: 16.30 u. Aanvang: 17.15 u. Locatie: Kunst Centrum Haarlem, Ged. Oude Gracht 117-121, Haarlem.

Sara van Dijk exposeert de hele kunstlijn bij Athenaeum Boekhandel

A B

Athenaeum Boekhandel
Gedempte Oude Gracht 70
2011 GT Haarlem
www.athenaeumscheltema.nl

DOOPS GEZIND HAARLEM

"WELKOM IN DE MENNISTENHEMEL"

Een theatrale rondleiding van het Historisch Toneel Genootschap in het monumentale complex van de Haarlemse Doopsgezinde Kerk.

Kijk voor informatie en tijden op: www.doopsgezindhaarlem.nl

SOCIAAL DUURZAAM CREATIEF

Kom shoppen in onze creatieve kringloopwinkel of wordt leverancier!

Stichting MooiZooi zamelt veilige en schone restmaterialen in van bedrijven en particulieren en biedt deze aan voor creatieve doeleinden. Met ons project creëren we waardevolle werkplekken en organiseren wij workshops en partijtjes.

Terschellingpad 2 | 2036 KH Haarlem | 023-5767935 | info@mooizooi.nl | www.mooizooi.nl

Beleef de magie van The Royal Ballet & Opera nu in IJmuiden op het witte doek!

Kristalheldere beelden, perfecte acoustiek. Alsof je op de eerste rij zit in Covent Garden.

Bekijk beroemde klassiekers zoals *De Notenkraaker*, *Assepoester* en *Die Zauberflöte*.

HAVEN THEATER IJMUIDEN

JIJ KOMT TOCH OOK? HAVENTHEATERIJMUIDEN.NL

GRATIS PARKEREN

KUNSTACADEMIE HAARLEM

**KUNSTLIJN 2025
ALUMNI EN VRIENDEN-
EXPO 1-2 NOV.**

10-17 UUR KLEINE HOUTWEG 47
WWW.KHL.ACADEMY

SPECIAL GUEST

KUNO GROMMERS met een
speciale installatie in onze
Kuno Grommers Zaal.

ALUMNI:

Maria Buijsman
Trudy Drost
Marisca Duikersloot
Jacqueline Halin
Yvonne Haven
Muriel Homoet
Mila Joling

Iris Koolen

Francis Martinot
Nahira Martina
Harma de Pont
Maud Ramaekers
Harry Tomesen
Monique van Urk
Hans Wentzel

VRIENDEN:

Pieter Berkhout
Ike van Cleeff
Patrick Deen
Ingrid Donkelaar
Emma van Drongelen
Fook Hali
Christel Huizinga

Pieter Kusters

Jolanda Prinsen
Mariël van Schravendijk
Philip van Tol